

DJEČJI VRTIĆ ŠIBENSKA MASLINA

Ulica branitelja Domovinskog rata 2G, 22 000 Šibenik, tel: 022 332 324;

fax: 022 332 530; e-mail: djecji.vrtic@dv-simaslina.com

SIGURNOSNO-ZAŠTITNI I PREVENTIVNI PROGRAM

Šibenik, srpanj 2021.

SADRŽAJ:

1. UVOD

2. NALOG RAVNATELJA ZA OSOBITU PAŽNJU I OBVEZNA ZADUŽENJA

3. ZAŠTITA NA RADU

- ✓ MJERE ZAŠTITE NA RADU
- ✓ MJERE ZAŠTITE OD POŽARA
- ✓ EVAKUACIJA DJECE I ODRASLIH

4. SIGURNOSNO ZAŠTITNE I PREVENTIVNE MJERE

- ✓ MJERE SIGURNOSTI U PREHRANI
- ✓ MJERE SIGURNOSTI I NADZOR NAD ULASCIMA OSOBA U VRTIĆ
- ✓ MJERE SIGURNOSTI KOD DOLASKA I ODLASKA DJETEA IZ VRTIĆA (+izjava)
- ✓ MJERE SIGURNOSTI BORAVKA DJETETA U PROSTORU VRTIĆA (SOBA DNEVNOG BORAVKA I SANITARIJE)
- ✓ MJERE SIGURNOSTI BORAVKA DJETETA NA DVORIŠTU
- ✓ MJERE ZAŠTITE VEZANE ZA DNEVNI ODMOR DJECE
- ✓ MJERE SIGURNOSTI U SLUČAJU RASTAVLJENIH ILI RAZVEDENIH RODITELJA
- ✓ MJERE SIGURNOSTI I ZAŠTITE DJETETA NA JAVnim MANIFESTACIJAMA
- ✓ MJERE KOJE REGULIRaju NESTANAK STVARI U VRTIĆU
- ✓ MJERE ORGANIZACIJE RADA U LJETNOM VRTIĆU

5. PROTOKOLI POSTUPANJA

- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU DA ZATEKNETE NEPOZNATU OSOBU U VRTIĆU
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU PROVALE
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU POVREDA I PRUŽANJE PRVE POMOĆI + upute za pružanje prve pomoći
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA KOD POJAVE BOLESTI
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA KOD DJECE KOJA BOLUJU OD DIJABETESA
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA KOD DJETETA KOD KOJEG JE IDENTIFICIRANA UŠLJIVOST
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA U SITUACIJI NEDOLASKA RODITELJA PO DIJETE NAKON RADNOG VREMENA VRTIĆA
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU SUKOBA S RODITELJEM/ RODITELJIMA ILI MEĐUSOBNOG SUKOBA RODITELJA
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA KOD RODITELJA U ALKOHOLIZIRANOM ILI NEKOM DRUGOM NEPRIMJERENOM PSIHOFIZIČKOM STANJU
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU BIJEGA DJETETA IZ VRTIĆA
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU KAD JE DIJETE IZVAN KONTROLE EMOCIJA I PONAŠANJA
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU SUMNJE NA ZANEMARIVANJE I/ILI ZLOSTAVLJANJE DJETETA OD STRANE RODITELJA ILI OSTALIH ČLANOVA OBITELJI
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NESTANKA DJETETA NA IZLETU/JAVNOJ MANIFESTACIJI
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA KOD ORGANIZACIJE ZAMJENE ODGOJITELJA
- ✓ PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU SUKOBA DJELATNIKA U USTANOVU

6. PROGRAM RAZVIJANJA POZITIVNIH NAVIKA I PRAKTIČNIH VJEŠTINA SAMOOČUVANJA DJECE

- ✓ KORACI U RADU NA OSTVARIVANJU PROGRAMA SAMOZAŠTITE DJETETA
- ✓ PODRUČJA KROZ KOJA SE PROVODE IGRE I AKTIVNOSTI S CILJEM SAMOZAŠTITE DJETETA - PLANIRANI POTICAJI/AKTIVNOSTI:

7. OBRASCI

1.

UVOD

Sigurnosno-zaštitni preventivnim program temeljen je na zakonskim i podzakonskim aktima Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva zdravstva, Kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje kao i nacionalnim programima i strategijama u Republici Hrvatskoj

Cilj sigurnosno-zaštitnih i preventivnih programa u dječjim vrtićima je osigurati maksimalnu sigurnost djece i odraslih osoba u njegovu unutarnjem i vanjskom prostoru, izraditi protokole djelovanja u mogućim rizičnim situacijama i podijeliti odgovornosti svih zaposlenika i predstavnika lokalne zajednice u otklanjanju možebitnih opasnosti.

Upisom djeteta u Dječji vrtić Šibenska maslina svaki roditelj očekuje i podrazumijeva da je njegovo dijete sigurno i zaštićeno za vrijeme boravaka u vrtiću. Odgovornost za djetetovu sigurnost u vrijeme dok boravi u vrtiću dijele svi radnici vrtića.

CILJ PROGRAMA:

- Educirati odrasle iz područja prava djeteta na zdravo i sigurno odrastanje
- Osigurati optimalnu zaštitu i siguran boravak djeteta u vrtiću
- Osigurati uvjete u kojima će se i svi odrasli, djelatnici vrtića i roditelji djece, osjećati sigurno i zaštićeno.

PREVENTIVNI I ZAŠITNI PROGRAMI DONOSE SE TEMELJEM:

- Zakona o predškolskom odgoju
- Obiteljskog zakona
- Konvencije o pravima djece
- Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava
- Protokola o postupanju u slučaju obiteljskog nasilja
- Nacionalnog programa djelovanja za djecu i mlade

**SVI ZAPOSLENICI USTANOVE OBAVEZNI SU PROVODITI PROGRAM
PREVENTIVNIH I ZAŠITNIH MJERA, UPOZNATI S NJIMA RODITELJE-
KORISNIKE USLUGA I POTICATI IH NA PRIHVAĆANJE I PRIDRŽAVANJE
NAVEDENIH MJERA**

2.

NALOG RAVNATELJA ZA OSOBITU PAŽNJU I OBVEZNA ZADUŽENJA:

JUTARNJA SPREMAČICA / DOMAĆICA

Radi prevencije ugrožavajućih ili potencijalno ugrožavajućih situacija ili predmeta za djecu, jutarnja spremičica / domaćica u objektu obavezna je:

1. Svakodnevno, bez obzira na vremenske prilike, pažljivo obići i pregledati sve vanjske prostore vrtića (površine igrališta, zidove koji okružuju igralište, pješčanike, ulazna stepeništa i sve ulaze u vrtić, glavni prilaz vrtiću), prvi sat vremena po dolasku na radno mjesto, te ukloniti opasne ili ugrožavajuće predmete.
2. Potrebne popravke koje ne trpe odgodu prijaviti odmah tajnici, a ostale tekuće popravke prijaviti voditelju. Ukoliko uklanjanje navedene opasnosti zahtjeva više vremena obvezno je vidno ograditi izvor opasnosti.
3. Kućni majstor je obavezan svakodnevno, pri dolasku na posao, kod tajnice pregledati pisane prijave o potrebnim intervencijama u pojedinim objektima (u slučaju nejasnoća oko potrebe intervencije ili većeg zahvata, obavezno obavijestiti ravnatelja).
4. Bilježnica kućnog majstora mora biti u tajništvu pohranjena na dogovorenom mjestu. U slučaju žurne intervencije, a tajnici još nije započelo radno vrijeme, javiti se kućnom majstoru na njegov mobitel.

SPREMAČICA (popodnevna): obavljati sve radnje po istom postupku kao i jutarnja spremičica, a u slučaju hitnih intervencija obavijestiti ravnatelja. Ako ravnatelj nije dostupan, obavijestiti voditelja vrtića.

ODGOJITELJ:

1. Pri izlasku djece na otvoreni prostor (dvorišta i svaki drugi vanjski prostor), odgojitelj treba utvrditi njegovu sigurnost za igru i boravak djeteta.
2. Ukoliko odgojitelj primijeti bilo što ugrožavajuće, procjenjuje mogućnost korištenja prostora:
 - A) ukoliko je moguće, odgojitelj sam uklanja izvor opasnosti na način da ne ugrožava djecu ili sebe
 - B) ukoliko nije moguće koristiti prostor, napušta prostor i o tome izvješćuje ostale odgojitelje i voditelja
 - C) ukoliko odgojitelj(ili drugi djelatnik) uoči moguću opasnost ili oštećenje koje bi s vremenom moglo postati ugrožavajuće, o istom izvješćuje voditelja vrtića

3.

ZAŠTITA NA RADU

MJERE ZAŠTITE NA RADU

Kako bi se zaštita na radu u našoj ustanovi provodila u zakonski propisanim okvirima potrebno je provoditi osnovne i posebne mjere zaštite na radu.

A) OSNOVNE MJERE ZAŠTITE NA RADU

1. Ispitivanje strojeva i uređaja (kotlovnice, el. kotlovi i sl.)
2. Ispitivanje gromobranske instalacije
3. Ispitivanje hidrantske mreže
4. Ispitivanje ventilacije
5. Ispitivanje protupanične rasvjete
6. Ispitivanje iskapčanja u nuždi
7. Ispitivanje dimnjaka
8. Ispitivanje mikroklimatskih uvjeta (centralna kuhinja, pravonica, skladište, kotlovnice)
9. Redovito održavanje voznog parka
10. Podovi u svim radnim i pomoćnim prostorijama moraju biti čisti, suhi i vidno prohodni za djecu i radnike.
11. Prilikom nabave strojeva i uređaja voditi računa da isti imaju atest i upute napisane na hrvatskom jeziku.
12. Prilikom izgradnje ili adaptacije objekata voditi računa o ugrađenom materijalu da li je u skladu sa propisanim hrvatskim normama.

B) POSEBNE MJERE ZAŠTITE NA RADU

1. Prije raspoređivanja radnika na radno mjesto obvezno izvršiti osposobljavanje za rad na siguran način.
2. Obvezno osposobiti radnike za mjere protupožarne zaštite.
3. Koristiti zakonom propisana osobna zaštitna sredstva.
4. Propisana osobna zaštitna sredstva koristiti namjenski i održavati u ispravnom stanju.
5. Radnike raspoređene na radna mjesta s posebnim uvjetima rada slati na specijalističke preglede kod službe medicine rada.
6. Pažljivo se odnositi prema sredstvima rada na kojima se obavljaju svakodnevne aktivnosti (strojevi i uređaji, pribor i sl.).
7. Prije svakog početka radnog procesa pregledati radno mjesto i o eventualnim uočenim nedostacima obavijestiti tajništvo odnosno tehničku službu.
8. Svoj posao obavljati savjesno i po pravilima struke, kako bi pridonio sigurnom radu na svom radnom mjestu i ne ugrozio rad drugih.
9. Po završetku radnog vremena, odnosno prije napuštanja radnog mesta, strojeve i opremu ostaviti isključenu iz elek. mreže ili plinske instalacije (boce), čisto i uredno kao i sve radne i pomoćne prostorije.
10. Sva razna upozorenja u upute koje se nalaze na strojevima i opremi kao i o radnim i pomoćnim prostorijama čitati i po njima se ophoditi.
11. Voditi brigu o isteku zdravstvenih pregleda za radna mjesta s posebnim uvjetima rada i isteku roka za polaganje higijenskog minimuma radnika.
12. Zabraniti pušenje unutar objekata naše ustanove.
13. Zabranjeno je uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije stupanja na rad i tijekom rada te njihovo unošenje u radne prostorije
14. Provoditi mjere evakuacije i spašavanja.
15. Vršiti osposobljavanje i educiranje radnika prema zakonu i podzakonskim aktima iz područja zaštite na radu.

MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Kako bi se zaštita od požara u našoj ustanovi provodila u zakonski propisanim okvirima potrebno je provoditi osnovne i posebne mjere od požara.

A) OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

1. Ispitivanje strojeva i uređaja (kotlovnice, el. štednjaci, el. uređaji)
2. Ispitivanje gromobranske instalacije
3. Ispitivanje hidrantske mreže
4. Ispitivanje vatrogasnih aparata
5. Pregled i čišćenje dimnjaka
6. Periodični pregled kotlovnica
7. Pregled protupanične rasvjete
8. Pregled ispravnosti el. utičnica i el. sklopki

B) POSEBNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

1. Obvezno osposobiti radnike za mjere protupožarne zaštite
2. Koristiti zakonom propisana sredstva zaštite od požara
3. Propisana sredstva zaštite od požara koristiti namjenski i održavati u ispravnom stanju
4. Pažljivo se odnositi prema sredstvima rada na kojima se obavljaju svakodnevne aktivnosti
5. Po završetku radnog vremena, odnosno prije napuštanja radnog mjesta, strojeve i opremu ostaviti isključenu iz el. mreže ili plinske instalacije
6. Sva razna upozorenja i upute koje se nalaze na strojevima i opremi čitati i po njima se ophoditi
7. Zabraniti pušenje unutar objekata naše ustanove
8. Provoditi mjere evakuacije i spašavanja
9. Vršiti osposobljavanje i educiranje radnika prema zakonu i podzakonskim aktima iz područja zaštite od požara (naglasak na nove zaposlenike)
10. Suradnja s unutarnjim i vanjskim čimbenicima (ravnatelj, tajnik, upravno vijeće ustanove, zaposlenici Dječjeg vrtića Smilje, institucije za zaštitu od požara).

EVAKUACIJA DJECE I ODRASLIH

1. Izlazi za slučaj nužde vidljivo označeni i slobodni (upotrebljivi).
2. U slučaju opasnosti (požar, potres) brzo napustiti objekt pomažući manjoj djeci (nošenje, kolica).
3. Evakuacija na određeno područje.
4. Provjeriti jesu li sva djeca i odrasli na broju.
5. Zadužiti jednu osobu da pregleda prostorije gdje se inače ne nalazi ili se rjeđe koriste (hodnici, sanitarni čvorovi, garderobe) i provjeri jesu li svi izašli.
6. U objekt se vratiti tek po otklanjanju opasnosti.
7. Za vrijeme velikog nevremena — oluji odmaknuti se od staklenih površina (prozori, ogledala). Odgojitelj drži djecu na okupu u sigurnijem dijelu sobe. Provjeriti jesu li sva djeca i svi odrasli na broju.
8. Pribor i zalihe za slučaj elementarne nepogode imati na dostupnom i sigurnom mjestu.

OVO SU SAMO OPĆE UPUTE KOJE NAM MOGU POMOĆI. ZA SVE OSTALE PREDRADNJE KOJE TREBA PODUZETI SLUŽBENIK ZAŠTITE NA RADU ĆE ISPISATI DETALJNA UPUTSTVA.

4.

SIGURNOSNO ZAŠTITNE I PREVENTIVNE MJERE

MJERE SIGURNOSTI U PREHRANI

Prehrana djece u dječjim vrtićima osigurava se prema Programu zdravstvene zaštite djece, donesenom od Ministarstva zdravstva uz suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja kao i propisanim sanitarnim nadzorom nad namirnicama i predmetima opće uporabe koji se koriste u prehrani djece.

1. Prijenos hrane mora biti tako organiziran da nigdje ne može doći do križanja putova i međusobnog miješanja sirovih, polu prerađenih i gotovih jela.

2. Posude korišteno u pripremi hrane prati odvojeno od posuda iz kojeg su djeca jela.

3. Redoslijed pranja posuđa:

- ostatke hrane baciti u određene posude s poklopcem
- pretpranje suda tekućom vodom pri temperaturi 30-40 C
- pranje u toploj vodi i deterdžentu 40-50 C
- ispiranje pod tekućom vodom
- potpranje u dezinficijensu (Izosan G) i sušenje cijedenjem, bez brisanja
- čisto i suho posuđe spremiti na suho i čisto mjesto, zaštićeno od vodene pare, kukaca i prašine.

4. Čišćenje, pranje, dezinfekcija prostorija za pripremu obavlja se svakodnevno nakon što su završeni svi poslovi pripreme i raspodjele hrane, kao i pranje i spremanje posuda.

Rastave se svi aparati koji su služili za pripremu hrane i ukloni zaostala gruba nečistoća. Onda se dijelovi aparata, radne površine i police operu vrućom vodom i deterdžentom. Zatim se Peru oploženi i emajlirani dijelovi zidova, a na kraju podovi svih prostorija.

5. Sve radne prostorije za pripremanje hrane moraju biti zaštićeni od glodavaca, a treba provesti sve mjere da u tim prostorijama nema muha i drugih kukaca. Zato treba ukloniti sve otpatke hrane, održavati opću higijenu i zaštitu.

6. Skladištenje i čuvanje namirnica vršiti tako da ne gube prehrambene vrijednosti, da ne poprime jedna od druge vlagu, miris, te da ne budu mehanički oštećene i onečišćene.

- Također paziti na rokove upotrebe, te na izgled, boju, miris, okus.
- Dnevno se dostavlja kruh i pecivo, svježe meso, svježe voće i povrće, a ostale namirnice tjedno.

7. Namirnice koje se izravno troše bez prerade i prehrambene proizvode (pecivo, suhomesnate i mlječne prerađevine) do korištenja zaštititi od vanjskih utjecaja, a za

posluživanje koristiti hvataljke. Hrana koja se ne troši odmah, a podložna je brzom kvarenju stavljaju se u hladnjak.

8. Pripremljenu hrani, ako je treba dodirivati, uzima se samo upotrebotom čistog pribora.

9. Žlice za probavanje hrane ne smiju se vraćati u hrani, ako prethodno nisu oprane.

10. Kvalifikacijska struktura radnika koji pripremaju, poslužuju i prevoze hrani određena je zakonskim propisima: kuhan, pomoćnica, vozač. Za obavljanje tih poslova radnik mora završiti tečaj higijenskog minimuma koji se obnavlja svakih 5 godina i moraju se 2 x godišnje podvrći sistematskom sanitarnom pregledu. Odgojitelji i pomoćno osoblje 1 x godišnje.

11. Radnici koji rukuju hrani moraju pažljivo održavati osobnu higijenu, a posebno čistoću ruku i noktiju. Dok pripremaju i poslužuju hrani dugu kosu moraju imati skupljenu i pokrivenu kapom. Isključuje se nakit na rukama, lak na noktima i sl.

12. Radna odjeća osoblja mora biti čista i uredna, od materijala koji se mogu iskuhavati.

13. Osobe koje rukuju sa hrani ako su oboljele od infekcije probavnog sustava ili imaju gnojne promjene na rukama ne smiju raditi u kuhinji dok ne ozdrave.

14. U kuhinju ne mogu ulaziti strane osobe, djeca, kao ni zaposlenici vrtića koji nemaju uredno ovjerenu sanitarnu iskaznicu.

15. Tekućine za pranje, čišćenje i dezinfekciju držati u zasebnom prostoru, mjestu udaljenom od boca sa sokom, uljem i sl.

16. Za mjere sigurnosti u prehrani odgovara glavni kuhan u kuhinji uz cijelo kuhinjsko osoblje prema njihovom godišnjem zaduženju rada.

17. Za pravilnu upotrebu Izosana i ostalih sredstava za čišćenje kuhinje odgovara glavni kuhan.

18. Nadzor vrši zdravstvena voditeljica za cijelokupno postizanje mera sigurnosti u prehrani.

19. Evidenciju i provjeru rokova Tečaja higijenskog minimuma i obavljenih sanitarnih pregleda vrši zdravstvena voditeljica.

20. Osobe koje su u procesu pripreme i posluživanja hrane ne mogu u propisanoj odjeći i obući izlaziti izvan vrtića (npr. prodavaonica i sl.).

21. Uzorke gotove hrane čuvati u zamrzivaču u plastičnim posudicama 72 sata (3 dana) zbog eventualne potrebe za naknadnom mikrobiološkom analizom (na posudici označiti sadržaj i datum).

22. Sumnjive namirnice ispitati na mikrobiološku ispravnost u Zavodu za javno zdravstvo.

23. Kontrolu gotovog jela, kontrolu petodnevnih obroka na energetsku vrijednost, uzimanje briseva sa pribora, posuda i ruku djelatnika (u procesu prehrane) obavlja Zavod za javno zdravstvo (prema zakonskim propisima).

24. Isporuka namirnica u vrtić vrši se vozilom ustanove ili vozilom ovlaštenog dobavljača.

25. Prijevoz gotovih obroka vrši se vozilom ustanove u termos loncima, koji se po povratku iz svih vrtića dezinficiraju u centralnoj kuhinji.
26. Vozilo kojim se prevozi hrana mora biti čisto. Istovremeno se sa hranom ne mogu voziti druge stvari (alat i sl.). Osoba koja prevozi hranu za taj posao mora imati urednu odjeću. PVC podloga u vozilu se mora mehanički oprati prije svakog unošenja hrane (vozač).
27. Za sigurnost u prehrani u segmentu prijevoza hrane i održavanja vozila odgovara vozač.
28. Za ispravnost namirnica (izgled, boju, miris, oštećenost, konzistenciju, rokove — kod preuzimanja od dobavljača) odgovara nabavljač i glavni kuhar kao i za pravilno skladištenje namirnica.
29. Za higijenu u centralnoj i čajnim kuhinjama (radne površine, zidovi, podovi, vrata, hladnjaci, zamrzivači, štednjaci, pribor, posude i sve ostalo) kao i za održavanje osobne higijene radnika u kuhinjama date su pismene upute o učestalosti, načinu čišćenja, pranja i dezinfekcije. Upute priprema zdravstvena voditeljica, a odgovornost u izvršenju preuzima glavni kuhar i ostalo osoblje u centralnoj kuhinji odnosno u čajnim kuhinjama prema radnim zaduženjima.

Mjere sigurnosti u prehrani djece za koje su odgovorni odgojitelji

1. U vrtić nije dozvoljeno unošenje hrane pripremljene u obitelji niti hrane koja nema deklaraciju proizvođača.
2. U jasličkim i vrtičkim skupinama nije dozvoljeno donositi grickalice i slatkiše.
3. Za unošenje hrane koja nije pripremljena u vrtiću odgovorni su odgojitelji.
4. U vrtičkim i jasličkim skupinama odgojitelji informiraju roditelje o zabrani unošenja i podjele hrane koja može izazvati gušenje (žvakaće gume, bomboni i sl.) ili teže alergijske reakcije.
Svaki roditelja treba biti informiran o tome što smije donositi u jaslice ili vrtić.
5. Prije obroka odgojitelj je dužan provjeriti jesu li sva djeca oprala ruke.
6. Odgojitelji su odgovorni za osiguravanje dovoljne količine tekućine tijekom dana.
7. Odgojitelji su dužni imati stalni nadzor nad djecom za vrijeme obroka kako bi se spriječile nezgode - opekline, gušenja, ozljeđivanje i sl. (odgojitelji sjede za stolom s djecom).

MJERE SIGURNOSTI I NADZOR NAD ULASCIMA OSOBA U VRTIĆ

MJERE:

- Postavljanje zvona na ulazna vrata svih objekata
- Osvjetljavanje pristupa vrtićima
- Obvezno zaključavanje svih ulaza u vrtić od 6,30 do 16,30 h
- Obraćanje pozornosti na osobe koje ulaze u vrtić i ograničavanje kretanja nepoznatih osoba.
- Kada osoba uđe u objekt pitati o razlozima dolaska, te je po potrebi uputiti na voditelja vrtića.
- U slučaju sumnjivih kretanja osobe obratiti postupati prema *Protokolu postupanja u slučaju da zateknete nepoznatu osobu u vrtiću*.
- Ove mjere obvezni su provoditi svi djelatnici.

ORGANIZACIJA ZAKLJUČAVANJA I OTKLJUČAVANJA VRATA

- Otključavanje objekata: „Kućica“, „Pčelica“, „Veseljko“, „Radost“, „Jutro“, „Vidici vrtić“, „Vidici jaslice“, „Vidici potkrovље“, otključava pomoćna kuharica ili odgojiteljica koja prva stigne na posao, najkasnije u 6:30h. Sve objekte zaključavaju spremičice iz popodnevne smjene u 19 h.
- Pomoćna kuharica koja prva u jutarnjim satima otvara objekt dužna je izvršiti pregled i obilazak vanjskog i unutarnjeg prostora te uočeno stanje (provala ,krađa, oštećenje ili uništenje imovine ili inventara) prijaviti voditelju objekta.
- Pomoćna kuharica dužna je odmah po dolasku u objekt obići vanjski prostor vrtića (dvorište i terase) te pregledati i ukloniti sve potencijalno opasne predmete koje zatekne u dvorištu ili terasi vrtića.
- Dječji vrtić „Radost“ zaključava se u 21h, zaključava ga spremičica nakon druge smjene.
- Osoba koja zatvara objekt po završetku radnog vremena ,dužna je obići sve prostorije te objekt zaključati i ukoliko postoji alarm, uključiti ga.
- Centralnu kuhinju otključava djelatnik kuhinje koji prvi dođe na posao, najkasnije u 6:30h.
- Ulas u upravu zgradu otključava pomoćna kuharica iz DV Vidici jaslica najkasnije do 6:30h ili djelatnik uprave koji prvi dolazi na posao
- Ključeve vrtića trebaju imati pomoćne kuharice, spremičice, voditeljice vrtića i jedan imenovani odgojitelj iz svake smjene kojeg imenuje voditelj vrtića.
- Osoblje koje je na zamjeni a posjeduje ključeve vrtića dužno je nakon prekida radnog odnosa vratiti ključeve voditelju vrtića ili u upravu vrtića.
- Zdravstvena voditeljica posjeduje ključeve DV Vidici vrtić.
- U ormaru, na zidu u uredu pravnice (tajništvo) nalaze se rezervni ključevi ulaznih vrata svih vrtića te ulaz u kuhinju i upravu vrtića.
- Rezervni ključevi službenih automobila nalaze se ormaru kod tajnice pravnice vrtića
- Ravnateljica vrtića ima ključeve ulaznih vrata svih vrtića

MJERE SIGURNOSTI KOD DOLASKA I ODLASKA DJETETA IZ VRTIĆA

- Dijete u ustanovu u pravilu dovodi roditelj ili druga punoljetna osoba (najviše do 3) o čemu se roditelj pismeno izjasnio.
- U pismenoj izjavi roditelja moraju biti navedeni svi važni podaci o punoljetnoj osobi koja umjesto roditelja dovodi ili odvodi dijete (Ime i prezime, kontakt broj i broj osobne iskaznice) -*prilog Izjava roditelja*
- U iznimnim situacijama, kada po dijete dolazi nepoznata osoba za koju odgojitelj nema pismene izjave o tome, roditelj je dužan to pravovremeno najaviti odgojitelju, te odgojitelju reći puno ime i prezime te osobe, broj osobne iskaznice i kontakt.
- Dijete ne smije samo dolaziti/odlaziti iz vrtića (bez obzira na mišljenje roditelja).
- Dijete se predaje **obavezno** njegovom odgojitelju (ili odgojitelju koji je na zamjeni), koji će preuzeti dijete od roditelja u prostoru boravka njegove skupine. Isto vrijedi i kod odlaska iz vrtića.
- U iznimnim situacijama (bolovanje odgojitelja...), kada nije osigurana zamjena, djeca se predaju drugom zaduženom odgojitelju. Obavijest o tome treba ISTAKNUTI na vratima.
- Ako odgojitelj procjeni da je osoba u takvom psiho fizičkom stanju da ne može na siguran način odvesti dijete iz vrtića u tom slučaju treba postupiti prema „*Protokolu postupanja kod roditelja koji je došao po dijete u alkoholiziranom ili nekom drugom neprimjerrenom psihofizičkom stanju.*“
- Za svaki sumnjivi trag zlostavljanja i/ili zanemarivanja uočenog kod djeteta, pitati roditelja o tome, zabilježiti u dnevnik rada, pratiti situaciju-prema *Protokolu postupanja u slučaju sumnje na zanemarivanje i/ili zlostavljanje djeteta od strane roditelja ili ostalih članova obitelji*
- Pri odlasku djeteta iz vrtića, u slučaju pada djeteta u vrtiću ili neke druge situacije za vrijeme boravka djeteta u vrtiću, a koja je važna za dijete, roditelju obavezno treba prenijeti informaciju.
- Vrijeme primanja i predaje djeteta u vrtić nije vrijeme individualnih razgovora s roditeljima.
- U situaciji kada roditelj ili druga ovlaštena osoba ne dođe po dijete odmah kontaktirati roditelja, ukoliko se ne javi postupati prema Protokolu.
- O navedenim mjerama obavezno je **upoznati sve roditelje** na početku, kao i naknadno one roditelje čija se djeca upisuju tijekom godine.

MJERE SIGURNOSTI BORAVKA U PROSTORU VRTIĆA-SOBA DNEVNOG BORAVKA I SANITARIJE

Za sigurnost DJECE I OSOBLJA u vrtiću potrebno je trajno provoditi određene mjere i radnje:

- Električne utičnice moraju biti pokrivenе, a električni vodovi izvan dohvata djece,
- Pod u sanitarnom prostoru mora biti suh,
- Stolovi prije serviranja obroka moraju biti čisti /dezinficirani,
- Ako postoje tepisi na podovima, ne smiju se klizati po podlozi i zavrtati,
- Tepisi i oprema prostora trebaju biti laki za čišćenje i održavanje,
- Prozorska stakla i ogledala moraju biti cijela/po mogućnosti od sigurnosnog stakla,
- Sredstva za čišćenje, lijekovi i svi opasni proizvodi pohranjeni i zaključani u prostoriji gdje djeca nemaju pristup,
- Igračke i materijali trebaju zadovoljavati propisane standarde (nelomljivi, netoksični, zaobljen, primjereni za djecu...),
- Potrebno je redovito pregledavanje igračaka, stolica..., te odstranjivanje oštećenih koje su postale potencijalno opasne,
- Igračke i materijali trebaju biti dostupne djeci da se izbjegne penjanje i moguće ozljede djece,
- U jaslicama biljke treba držati izvan dohvata male djece,
- Obavezno je svakodnevno provjetravanje prostorija u kojima borave djeca,
- Jutarnja spremaćica, pri obilasku prostora, provjerava prvu razinu sigurnosti: ispravnost sanitarnih čvorova-cjelovitost i prohodnost, ispravnost grijanja, rasvjetnih tijela...,,
- Odgojitelj koji dolazi u prostor, dodatno provjerava prostor,
- U slučaju uočavanja nedostatka ili izvora opasnosti u navedenim prostorima, odgojitelj obavezno informira voditelja, te odgojitelj ili voditelj potrebnu intervenciju pismeno, uz naznačen datum, prijavljuju tajnici. Ukoliko je procjena kako se radi o hitnoj intervenciji isto se telefonski prijavljuje kućnom majstoru.
- U slučaju da se ne može odmah intervenirati, treba osigurati navedeni prostor i provesti s djecom razgovor o izvoru opasnosti i potrebi zaštite i samozaštite,
- Pojačano pratiti kretanje djece „šetača“, kao i prostore osame djece,
- Obavezan je nadzor grupnog korištenja sanitarija
- Djecu treba podučiti o važnosti javljanja odgojitelju kada napušta sobu dnevnog boravka,
- **Kontinuirano u radu s djecom razvijati navike samozaštite u korištenju prostora, međusobne interakcije...,**
- Redoslijed, učestalost i način održavanja svakodnevnih higijenskih uvjeta svih površina i predmeta koji moraju zadovoljiti mjere standarda nalaze se u pismenom NAPUTKU kojeg je izradila i svim pomoćnicama dostavila zdravstvena služba,
- Poboljšati kvalitetu zadovoljavanja potreba djece s posebnim potrebama. Osigurati odgovarajuće uvjete za primjereno i siguran rast i razvoj,

- Raditi trajno na osiguravanju pristupačnosti prostora vrtića djeci s posebnim potrebama i na uklanjanju arhitektonskih barijera,
- U suradnji s roditeljima djece s posebnim potrebama upoznati odgojitelje i odgojitelje na zamjeni o načinu djelovanja u hitnim situacijama (npr. dijabetes, alergije i druge specifičnosti).

MJERE SIGURNOSTI BORAVKA DJECE NA DVORIŠTU

- Svakodnevno pregledavati površinu na kojoj djeca borave i uklanjati sve sumnjive i opasne predmete (jutarnja smjena)
- Poduzeti mjere za osiguravanje fizičke sigurnosti djece (održavanje postojećih sprava, izmjena starih i dotrajalih sprava i rezervita, sanacija dvorišta i dvorišnih ograda, sigurno zatvaranje dvorišnih vrata); obavezан je prijenos informacija o nedostacima ili uočenim opasnostima među radnicima objekta.
- Redovito održavati vegetaciju u dvorištu (košenje trave, rezanje grmlja, uklanjanje suhog lišća i granja
- Prilikom provođenja akcija uređenja dvorišta s djecom i/ili roditeljima (sadnja cvijeća, briga o nasadima) obavezno koristiti alat i zaštitne rukavice
- Onemogućiti ulazak motornim vozilima u dvorište (osim ovlaštenim dobavljačima i osoblju)
- Dvorište na kojem djeca borave mora biti ograćeno
- Prije izlaska djece na igralište uputiti djecu da odu na sanitarni čvor
- Svakodnevno, pri izlasku na dvorište, još jednom PROVJERITI S DJECOM IGRALIŠTE. Upućivati djecu na elemente zaštite i samozaštite. Dogovoriti s djecom pravila i granice korištenja dvorišta.
- Provjeravati i uvijek imati na umu da u svakom trenutku vidite djecu
- Ako postoji mjesto koje pruža mogućnost djetetu da se izdvoji i da ga ne vidite - pratite ga!
- U slučaju potrebe odlaska mlađeg djeteta na sanitarni čvor, uz pratnju odgojitelja (ili spremičice), dok drugi prati sigurnost ostale djece na dvorištu
- Biti uz djecu koja koriste sprave na igralištu za koje procjenujete da je neophodan vaš nadzor (dok su djeca na dvorištu, odgovorne osobe ne sjede)
- Svako malo provjeravati sve ulaze i izlaze iz dvorišta (jesu li vrata zaključana ili je povučen zasun)
- Zahtijevati od roditelja, na ljubazan način, da se ne zadržavaju na dvorištu radi sigurnosti djece. Pozvati se na ove mjere.
- Nikada do kraja biti opušten jer se opasnost pojavi kad je najmanje očekujemo
- Odgojitelji, ne zadržavajte se u grupicama osim kad je to iznimno potrebno. Vaša odjeća, a osobito obuća mora biti prilagođena za brzo reagiranje u slučaju potrebe.
- Ne praviti gužvu izlaskom prevelikog broja djece odjednom. U dijelu dvorišta mogu istovremeno biti dvije skupine da ih se može pratiti. Veći vrtići trebaju donijeti Dnevni plan izlazaka djece po skupinama, te se istoga u praksi i pridržavati.
- PAZITI DA SVA DJECA po POVRATKU IZ DVORIŠTA UĐU U VRTIĆ

- U slučaju manje nezgode umiriti dijete, pomoći mu, procijeniti treba li se s djetetom vratiti u objekt ili može ostati u dvorištu
- Ako se dogodi ozbiljnija povreda, postupiti prema *Protokolu postupanja u slučaju povreda i pružanje prve pomoći*.
- Boravak djece na svježem zraku (dvorištu) je njihova potreba. Izvoditi djecu vani svakoga dana, kada to vremenski uvjeti dozvoljavaju.
- Ne izvoditi djecu vani po ekstremnim vremenskim uvjetima (jak vjetar, velike vrućine, poledica...). Djecu izvoditi u odjeći i obući primjerenoj vremenskim uvjetima. U kasno proljeće i ljetu izvoditi djecu u za to, na razini ustanove, dogovoreno vrijeme.
- Stalno imati na umu dječju radoznalost i potencijalne opasnosti u vezi s tim (branje i isprobavanje bobica, lišća, cvijeća...)
- Svaki ubod kukca (osa, pčela, krpelj...) shvatiti ozbiljno. Djetetu odmah pružiti adekvatnu pomoć i pratiti situaciju zbog mogućih alergijskih reakcija.
- Poduzimati mjere za strukturiranje poticajnih punktova, osigurati raznovrsne centri aktivnosti djece na otvorenom
- Ponuditi djeci sadržaje i aktivnosti koje će ih motivirati za kvalitetniju igru na dvorištu
- Razvijati kontinuirano kod djece potrebu zaštite i samozaštite pri korištenju dvorišta i sprava na njemu

MJERE ZAŠTITE VEZANE ZA DNEVNI ODMOR DJECE

- Osnovno polazište je potreba djeteta (nikakva prisila nad dijete).
- Određivanju vremena- kada i koliko će dijete spavati/odmarati- valja prići vrlo fleksibilno i prije svega dobro upoznati navike djeteta u obitelji.
- Utvrđeni ritam spavanja/dnevnog odmora poštuje se sve dotle dok traje njegova potreba. U vremenu prije SPAVANJA osoblje jaslica mora:
 - Osigurati provjetravanje i spavanje djece kod otvorenih prozora (ukoliko to dopuštaju vremenske prilike);
 - pomoćnica je obično pri ruci za pospremanje stolova i pripremanje krevetića, odnosno ležaljki;
 - s djecom obaviti pripreme za spavanje (odlazak na WC, pranje ruku, presvlačenje odjeće, smještanje u krevetiće);
 - pripreme za spavanje obavljati bez žurbe i u ugodnoj atmosferi;
 - ako su u to vrijeme prisutna oba odgojitelja, jedan odgajatelj počinje obavljanje higijenskih navika i pripreme za spavanje s djecom koja prije završe s jelom;
 - krevetiće i ležaljke označiti imenima djece (svatko ima svoj krevet i posteljinu) i stavljati ih svaki dan na isto mjesto (jaslički uzrast);
 - da bi djeca manje ometala jedna druge, krevetiće treba razmaknuti koliko to dopuštaju prostorne mogućnosti;
 - djeci omogućiti da za vrijeme spavanja uzmu omiljenu igračku ili neki drugi predmet;
 - prije sna obići svako dijete.
- Za vrijeme spavanja obavezan je boravak odgojitelja u sobi.
- Ako se dogodi da netko ne zaspe ni nakon pola sata, dopustiti mu da ustane i ponuditi neku tihu aktivnost.
- Na nekoliko stolova imati pripremljene materijale kojima će se baviti djeca koja ranije ustaju dok odgojitelj s ostalima obavlja rutine nakon spavanja.
- Za djecu, osobito mladu, osigurati spavanje i prije ručka ako dijete ima potrebu (djetu ponuditi nešto pojesti, a ručak da ga čeka nakon spavanja). Ako dijete i nakon ručka ima potrebu za spavanjem, to mu omogućiti.
- Za stariju djecu (4 godine i nadalje) osigurati DNEVNI ODMOR prema njihovoј potrebi.
- Njihov dnevni odmor ne podrazumijeva nužno presvlačenje u pidžame ako dijete to ne želi (malo ga raskomotiti).
- U pripremama za odmor uključiti i dijete sukladno njegovim mogućnostima.
- Jednu do dvije ležaljke imati uvijek na raspolaganju u sobi dnevnog boravka bez obzira da li djeca iz skupine spavaju/odmaraju ili ne.

MJERE SIGURNOSTI U SLUČAJU RASTAVLJENIH ILI RAZVEDENIH RODITELJA

- Razvedeni roditelji i roditelji koji ne žive više zajedno u obiteljskoj zajednici imaju jednak pravo donositi odluke vezane uz dijete, ako nije drugačije izrečeno sudskim rješenjem.
- Roditelji su dužni pridržavati se sudske presude o razvodu braka ili roditeljskog plana i dogovarati se vezano za odvođenje/dovođenje djeteta u vrtić.
- U slučaju da jedan roditelj inzistira na tome da drugi ne smije dovoditi/odvoditi dijete iz vrtića odgojiteljice o istom obavještavaju ravnateljicu ili SRS koji onda pozivaju roditelje na razgovor. Ravnateljica i SRS će tražiti na uvid potrebnu dokumentaciju kojom roditelj dokazuje navedene zahtjeve. Nakon razgovora s roditeljima i prema procjeni situacije ravnateljica može uputiti i dopis CZSS.
- U slučaju sukoba s roditeljem ili među roditeljima postupiti prema *Protokolu postupanja u slučaju sukoba s roditeljem/roditeljima ili međusobnog sukoba roditelja*.

MJERE SIGURNOSTI ZAŠTITE DJETETA NA IZLETU I JAVNIM MANIFESTACIJAMA

- Ne realizirati izlete/javne manifestacije pri ekstremnim vremenskim uvjetima (jak vjetar, velike vrućine ili hladnoće, kiša, poledica,..)
- Na izlete djecu voditi u odjeći primjerenoj vremenskim uvjetima s roditeljima dogоворити: slojevito oblačenje djeteta, pokrivala za glavu, udobna odjeća, nošenje prtljage u ruksaku (slobodne ruke)
- U dogovoru sa zdravstvenim voditeljem opremiti torbicu — kutiju prve pomoći samo za izlete i javne manifestacije
- Poludnevne i cjelodnevne izlete obavezno prijaviti ravnatelju *prilog-Prijavnica*
- Pri svakom izletu ili javnoj manifestaciji odgojitelj mora imati popis djece iz svoje skupine s brojevima telefona ili mobitela
- Poludnevne izlete organizirati u okviru radnog vremena s optimalnim brojem do 40 djece. Po mogućnosti se uključuje zdravstveni voditelj i nekolicina roditelja
- Bez obzira da li na takav izlet ide i zdravstveni voditelj, obavezno je nositi TORBICU - KUTIJU PRVE POMOĆI
- Za športska natjecanja i javne manifestacije gdje je prisutno više skupina djece ili cijeli vrtić u pratnju se obavezno uključuje zdravstveni voditelj i SRS.
- Za organizaciju izleta se isključivo koriste sredstva javnog prijevoza ili prijevoz organizira Ustanova
- Za organizaciju višednevnog programa zimovanja primjenjuje se Program mjera Ministarstva zdravstva koji se na to odnosi

MJERE KOJE REGULIRAJU NESTANAK STVARI U VRTIĆU

- upoznati roditelja da Ustanova primarno skrbi o djeci, a ne o stvarima
- upoznati roditelje —korisnike da ne donose nikakve vrijedne stvari (zlatne lančiće, narukvice..)
- ukoliko se nešto vrijedno zagubi zajedno potražiti i o tome obavijestiti roditelje i ravnatelja
- izraziti žaljenje i razumijevanje zbog gubitka stvari ako nisu nađene

ODGOJITELJ NIJE ODGOVORAN I USTANOVA NE NADOKNAĐUJE ŠTETU!

MJERE ORGANIZACIJE RADA U LJETNOM VRTIĆU

- Ljetno dežurstvo vrtića i jaslica se organizira tijekom lipnja tekuće pedagoške godine za srpanj i kolovoz.
- Za vrijeme rada ljetnog vrtića i jaslica (7. i 8. mjesec) odgojitelji rade prema rasporedu rada u ljetnom vrtiću kojeg donosi ravnatelj na temelju Pravilnika o radu.
- Tijekom lipnja odgojitelji upoznaju roditelje-korisnike usluga sa organizacijom i rasporedom vrtića koji rade, te se prikupljaju podaci o djeci koja će pohađati vrtić/jaslice.
- Odgojitelji rade puno radno vrijeme.
- Važno je upoznati novu djecu i njihove navike i potrebe.
- Osobito pažnju potrebno je obratiti na prijenos informacija o djetetu sa specifičnim razvojnim i zdravstvenim potrebama.
- Upute vezano za specifične razvojne i zdravstvene potrebe za pojedinu djecu će ispisati djelatnici SRS-a u suradnji s matičnim odgojiteljicama djeteta i priložiti u mapu „Važne informacije, napomene i upute“, te je svaki odgojitelj dužan upoznati se sa njima dolaskom u skupinu.

Ukoliko Vas zatekne nepredviđena situacija, dužni ste postupiti prema uputama koje slijede.

5.

PROTOKOLI POSTUPANJA

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU DA ZATEKNETE NEPOZNATU OSOBU U VRTIĆU

1. Pristupiti nepoznatoj osobi te je upitati za njegove namjere i razloge dolaska.
2. Niti jedna nepoznata osoba se ne smije kretati vrtićem bez pratnje nekoga od radnika vrtića
3. Ukoliko se kretanje osobe učini sumnjivim, o tome se mora obavijestiti voditeljicu objekta, nekoga od članova stručnog tima ili ravnateljicu te dotičnu osobu zamoliti da izađe i ispratiti ju do izlaza.
4. Ako nepoznata osoba postupa protuzakonito (prijetnje, fizičko nasilje, razbijanje...) potrebno je to odmah prijaviti policiji 112 ili 192.

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU PROVALE

- OSOBLJE ZADUŽENO Godišnjim zaduženjem za otvaranje pojedinih objekata dužno je otključavanjem objekata izvršiti provjeru na način da se provjere sva ulazna vrata (rukom) i prozori vrtića te ostali mogući ulazi.
- Ukoliko se uoči da je od zaključavanja do otključavanja bilo neovlaštenih ulazaka bez obzira ima li štete ili ne, kao provala, osoba koja je zadužena za otključavanje i pregled odmah izvješćuje voditelja vrtića, domara, tajnika, ravnatelja, a oni policiju.
- Bez obzira na dolazak policije, osoba koja je uočila ulazak i prijavila, izvješćuje sve odgojitelje o događaju kako bi se sprječio ulazak djece u sobu.
- Pomoćno osoblje otklanja opasne predmete za dijete prije ulaska u sobu.
- Odgojitelji po ulasku u sobu evidentiraju nastalu štetu i čine popis otuđene imovine te isti uz izjavu dostavljaju tajništvu ustanove. Popis se odnosi na imovinu grupe.
- Ukoliko je štetno na samom objektu (prozori, vrata...) zapisnik tog dijela oštećenja čini domar (kućni majstor).
- Odgojitelji su dužni u što kraćem roku napraviti *Zapisnik*, kako bi policija do okončanja očevida imala njihove izjave
- Za daljnji kontakt s policijom za dobivanje zapisnika o očevidu, podnošenje eventualno kaznene prijave ili zahtjeva za naknadu štete prema osiguravajućoj kući, zadužen je tajnik ustanove.

PROTOKOLI POSTUPANJA U SLUČAJU POVREDA I PRUŽANJE PRVE POMOĆI

LAKŠE POVREDE

1. Manje nezgode (čvoruge, masnice, nagnjećenje)
2. Blaži udarci u podlogu pri padu (udarac u glavu, uganuće)
3. Manje ozljede (ogrebotine, posjekotine, krvarenje iz takvih ozljeda i krvarenje iz nosa)
4. Alergijske reakcije na ubode kukaca (pčela, krpelj, komarac)
5. Opeklne prvog stupnja (jače crvenilo)

PROTOKOL PONAŠANJA KOD LAKŠIH POVREDA

- Ostati miran i sabran
- Umiriti dijete
- Pružiti osnovnu pomoć (primijeniti stečeno znanje)
- Pozvati/zatražiti pomoć iskusnije kolegice i zdravstvene voditeljice ako je u objektu dostupna)
- Obavijestiti roditelja prilikom dolaska u vrtić po dijete (što podrazumijeva prijenos informacija od kolegice)

TEŽE POVREDE I OZBILJNE SITUACIJE

1. Gubitak svijesti
2. Febrilne konvulzije (temperaturni grčevi)
3. Epileptički napadaj
4. Gušenje stranim tijelom
5. Toplinski udar
6. Strano tijelo (u uhu, nosu, oku)
7. Krvarenje kod većih ozljeda
8. Ugrizi životinja
9. Opekotine većeg stupnja (veća površina tijela, mjehurići otvoreni i zatvoreni)
10. Prijelomi i iščašenja
11. Anafilaktički šok

PROTOKOL PONAŠANJA KOD PRUŽANJA PRVE POMOĆI U OZBILJNIM SITUACIJAMA

- Biti priseban, brz i promišljen u svojim postupcima.
- Primijeniti stečeno znanje u koje ste sigurni, ako ste nesigurni tražite pomoć onih djelatnika koji znaju više od vas, tražite zdravstvenog voditelja ako je dostupan.
- Provjeriti stanje svijesti djeteta. Ako je pri svijesti ohrabriti ga i umiriti (stvoriti osjećaj sigurnosti).
- Brzim zapažanjem ustvrditi postoji li na mjestu nezgode neposredna opasnost.
- Pomoć pružiti na mjestu nezgode i u položaju u kojem se zateče ozlijedeni osobito ako ste nesigurni o kakvoj se ozljedi radi.
- Dijete okrenuti u bočni položaj (da se ne uguši ukoliko povrati) osim ako sumnjate u ozljedu kralježnice ili prijeloma drugih kostiju (zdjelice, vratne kralježnice, glave).
- Kad god se može koristiti lateks rukavice kod pružanja pomoći djetetu koje krvari i kad god postoji mogućnost doticaja s krvljtu, a osobito ako se ima otvorena rana.
- Ne davati ništa piti niti jesti.
- Pozvati stručnu pomoć — Hitnu medicinsku pomoć (tel: 194 ili 112)
- Zove redoslijedom: zdravstveni voditelj ako je dostupan, odgojitelj, voditelj vrtića, pomoćnica ili druga odrasla osoba koja je u blizini
- Obavijestiti roditelje odmah (istim redoslijedom kao i gore)
- Odgojitelj kod kojeg se dogodila teža situacija/ozljeda obvezan je sačekati roditelja
- Dijete ne ostavljati samo bez prisutnosti odrasle osobe.
- Ukoliko je hitna medicinska pomoć nedostupna, treba na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe do službe hitne medicinske pomoći. Osoba koja prati dijete treba sačekati liječnikovu preporuku o dalnjem postupanju i sačekati roditelja.
- Sa djetetom u pratnji po dostupnosti ide zdravstvena voditeljica ili odgojitelj (pod uvjetom da je ostatak skupine zbrinut).
- Dijete ne prevoziti osobnim vozilom već pozvati taxi!
- Tijekom istog dana informirati se kod roditelja o stanju djeteta.
- U slučaju ozbiljnije povrede piše se IZJAVA (pišu je svi sudionici — očevici).

PRILOG:**UPUTE ZA PRUŽANJE PRVE POMOĆI
za lakše i teže povrede i ozbiljne situacije****NAGNJEĆENJE - posljedica pada ili udarca**

- Javlja se krvni podljev, modrica ili hematom uz bolove.
- Odmah staviti (hladni) ledeni oblog.
- Led umotati u ručnik ili slično.
- Oblog se preporučuje držati najviše 20 minuta.
- Sljedeći ledeni oblog staviti tek nakon jednog sata.

PRVA POMOĆ PRI MANJEM KRVARENJU- OGREBOTINA — ozljeda površinskog sloja kože

- Prije pružanja prve pomoći oprati ruke sapunom i koristiti zaštitne rukavice (ne zaboraviti napraviti isto nakon zahvata);
- Oprati ozljedu pod mlazom vode i sterilnom gazom odstraniti svu nečistoću.
- Nanijeti antiseptik na ranu i ostaviti da se suši jednu minutu (najbolje upotrijebiti antiseptik s raspršivačem – Octenisept);
- Ozljeda se dezinficira od sredine prema rubovima.
- Veliku ogrebotinu prekriti sterilnom gazom i flasterom.
- Malu ogrebotinu ostaviti otvorenu.
- Za dezinfekciju ne koristiti vatu zbog dlačica, veće rane zbog žarenja ne dezinficirati alkoholom.
- Na ranu bez liječnika ne stavlјati praškove niti masti.

**STRUČNU LIJEČNIČKU POMOĆ
OBAVEZNO POTRAŽITE:**

Kad rana pokazuje znakove jače lokalne infekcije

Kad ne možete zaustaviti krvarenje
U slučaju duboke ubodne rane
U slučaju ugriza životinje

UDARAC U GLAVU (blaži udarac pri padu)

- Treba kontrolirati stanje kroz 48 sati (zbog potresa mozga).
- Paziti na sljedeće pojave: mučnina, povraćanje, nesvjestica, pospanost, bljedoča, grčevi u tijelu, promjene ponašanja — u ovim slučajevima otići kod liječnika.
- Kod pojave čvoruge — hematoma postupiti kao kod nagnječenja.
- Kod krvarenja pritisnuti sterilnom gazom — provjeriti potrebu šivanja.

NATUČENOST ZGLOBA

- Zglob immobilizirati zavojem (zglob nije oštećen, samo meki dijelovi tkiva).

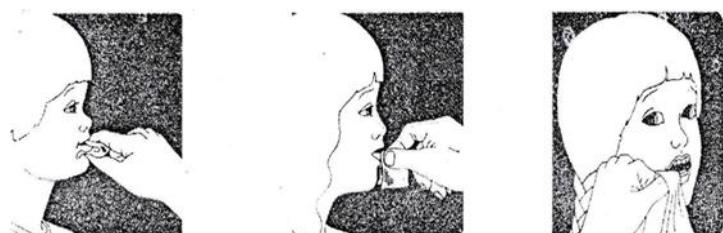
UGANUĆE — ozljeda zgloba i njegovih dijelova

(javlja se bol, otekline, otežano kretanje oštećenog dijela)

- Ozlijedeni dio immobilizirati običnim ili elastičnim zavojem.
- Na ozlijedeni dio (zbog otekline) staviti ledeni oblog (vidi kod nagnječenja).
- Otići liječniku a do odlaska liječniku izbjegavati pomicanje zgloba.
- Skinuti sat, prsten, narukvicu, cipelu — ako je na tom zglobu povreda.

OZLJEDA USTA

- Zaustaviti krvarenje direktnim pritiskom na ozlijedeno mjesto.
- Prema težini ozljede (dubini rane, krvarenju) odvesti dijete liječniku.
- Pregledati usnu šupljinu (ispadanje i prijelom zubi)

KRVARENJE IZ NOSA

- Prije pružanja prve pomoći oprati ruke sapunom i koristiti zaštitne rukavice (ne zaboraviti napraviti isto nakon zahvata);
- Smiriti dijete;
- Postaviti dijete u sjedeći položaj;
- Gornji dio tijela i glavu djeteta nagnite prema naprijed;
- Lagano stisnite meki dio nosa ili nosnicu iz koje krvari (dijete diše na usta);
- Provjerite stanje nakon 10 – 15 minuta;
- Po potrebi ponovite postupak;
- Ne ispuhivati nos nekoliko sati;
- Ako krvarenje potraje više od 30 minuta pozovite hitnu pomoć;
- Obavijestiti roditelje i zdravstvenu voditeljicu o događaju;
- Evidentirati tijek događanja.

PRVA POMOĆ PRI JAKOM KRVARENJU:

- Prije pružanja prve pomoći oprati ruke sapunom i koristiti zaštitne rukavice (ne zaboraviti napraviti isto nakon zahvata);
- Oslobođiti odjeću svlačenjem ili razrezivanjem odjeće;
- Sterilnu kompresu pritisnuti na mjesto krvarenja i zamotati zavojem;
- Biti uz dijete, ne skidati kompresu i zavoj radi provjere rane ili promjene;
- Ako i dalje krvari, staviti dodatnu kompresu i zavoj;
- Promijeniti položaj ekstremiteta koji se digne iznad linije srca;
- Pritisak na arterije gdje se može pipati puls (na nadlaktici, pazušnoj jami i u preponi) ako krvarenje i dalje ne prestaje;
- Obavijestiti hitnu pomoć;
- Obavijestiti roditelje i zdravstvenu voditeljicu;
- Evidentiraj tijek događanju

OPEKOTINE — mala opeketina i teža opeketina

- Opečeno 10% površine tijela ili jedna šaka odraslog čovjeka (mala opeketina).
- Rashlađivati u hladnoj (15-20 oc) pitkoj vodi dok bol ne prestane.
- Ekstremiteti (ruke, noge) se uranjaju u vodu.
- Ostali dijelovi se rashlađuju hladnim oblozima.
- Skinuti odjeću po šavu, skinuti sve što steže (prsten, sat, narukvicu i dr.). Komade odjeće koji se zaliže odrezati sa škarama, ne nasilno odvajati odjeću.
- Ne bušiti mjehuriće.
- Ne stavljati led.
- Ne stavljati mast ili prašak.
- Pozvati roditelja
- U dogovoru sa zdravstvenom voditeljicom procijeniti potrebu odlaska kod liječnika.

TOPLINSKI UDAR

(stanje povišene tjelesne temperature, zbog pojačane tjelesne aktivnosti u uvjetima visoke temperature i vlage zraka)

- Dijete prenijeti u hladnu prostoriju ili hladovinu.
- Skinuti odjeću.
- Ako nije pri svijesti okrenuti ga u bočni položaj.
- Rashladiti ga hladnom vodom uz istovremeno stvaranje umjetnog vjetra novinama i sl. dok se tjelesna temperatura ne snizi ispod 38 oc.
- Ne rashlađivati ledom.

GUBITAK SVIJESTI

(nastaje kod raznih ozljeda i tegoba ali i kod teških i po život opasnih bolesti)

- Onesviještenog okrenuti na bok.
- Provjeriti disanje i rad srca.
- Ako diše, a povraća okrenuti ga u bočni položaj.
- Pozvati hitnu pomoć.
- Utopliti ga dekom.
- Ne davati ništa na usta.
- Ne ostavljati ga samog.
- U prijevozu obavezan bočni položaj.

GUŠENJE STRANIM TIJELOM

Teže začepljenje – potpuna opstrukcija dišnog puta:

- ne može disati! (usne i koža postaju plavkasti)
- ne može govoriti!
- ne može kašljati!

Ako je dijete pri svijesti:

priđite djetetu sa strane te malo iza njega

→ jednu ruku postavite na prsni koš

→ preko te ruke nagnite osobu koja se guši prema naprijed kako bi strano tijelo izletjelo van, a ne dolje dublje u dišni put

→ dlanom druge ruke jače udarite između lopatica i to do pet puta

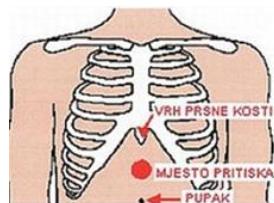
Ako nije došlo do izbacivanja stranog tijela potrebno je primijeniti

HEIMLICHOV POSTUPAK:

postavite se iza osobe koja se guši

→ odredite mjesto pritiska na sredini između pupka i

donjeg vrha prsne kosti

→ stisnite šaku i postavite je na mjesto pritiska te je obuhvatite drugom rukom

→ brzo i snažno pritisnite trbušni preljev prema unutra i gore kako bi doveli do izbacivanja stranog tijela

→ postupak ponovite pet puta

Ako niste uspjeli, primijenite opet udarce između lopatica te ih kombinirajte sa Heimlichovim postupkom dok ne izbacite strano tijelo

Lakše začepljenje – djelomična opstrukcija dišnog puta:

- može disati iako otežano
- može govoriti iako otežano
- može kašljati

Poticati na KAŠALJ!

ZAČEPLJENJE DIŠNOG PUTA – djeca do 1 godinu

Teže začepljenje – potpuna opstrukcija dišnog puta:

- dijete ne može plakati
- ispušta piskutav glas ili ne može uopće ispuštati
- usne, koža i nokti postaju plavkasti

Ako je dijete pri svijesti

- zauzmite sjedeći položaj
- dijete položite potrbuške na svoju podlakticu tako da glava leži na dlanu i usmjerena je prema dolje
- korijenom drugog dlana udarajte dijete pet puta (nježno, ali čvrsto) između lopatica

- gledaj sa strane je li došlo do izbacivanja stranog tijela iz dišnih putova

- ako strano tijelo ne ispadne, okrenite dijete na leđa držeći djetetovu glavu niže od trupa te koristeći dva prsta smještena na sredini prsne kosti, primijenite 5 brzih pritisaka na prsnici koš (između bradavica)
- postupak ponovite 5 puta

- ako niste uspjeli, primijenite opet udarce između lopatica te ih kombinirajte sa pritiscima na prsnu kost dok ne izbacite strano tijelo
- pozovite službu hitne medicinske pomoći

STRANO TIJELO U OKU

NA DONJEM KAPKU

- Odstraniti strano tijelo gazom.

NA GORNJEM KAPKU

- Uhvatiti gornje trepavice između palca i kažiprsta i prebaciti ih preko štapića omotana vatom.
- Reći djetetu da gleda prema dolje.
- Isprati oko vodom.

STRANO TIJELU U NOSU

- Ne pokušavati izvaditi strano tijelo ako ne ide s lakoćom.
- Ne ispuhivati nos (može udahnuti strano tijelo još dublje)
- Odvesti dijete liječniku.

STRANO TIJELO U UHU

- Ne dirati i ne vaditi strano tijelo iz uha.
- Odvesti dijete liječniku.

BOLOVI U TRBUHU

- Dijete poleći na krevet.
- Staviti ga u bočni položaj sa savinutim nogama prema trbuhu.
- Ne davati ništa jesti ni piti.
- Ako bol traje duže od 30 minuta pozvati roditelje.

UGRIZI

Ako je koža probijena, potražiti liječničku pomoć.

- Zaustaviti krvarenje.
- Isprati ranu vodom i sapunom (ne koristiti antiseptička sredstva, masti ili druge lijekove).
- Na ranu staviti sterilnu gazu i pričvrstiti zavojem.
- Potražiti savjet liječnika.

UBODI (pčela, osa, komarac)

- Kod ugriza pčele odstraniti žalac struganjem (ose ne ostavljaju žalac).
- Oprati kožu sapunom i vodom.
- Staviti hladni oblog.

KRPELJ

- Uhvatiti krpelja pincetom, vatom ili gazom.
- Pažljivo okrenuti u suprotnom smjeru kazaljke na satu i odstraniti.
- Za sigurnost odstranjenja potražiti liječničku pomoć.
- Na krpelja ne stavljati ulje, alkohol i sl.

PRIJELOMI - pucanje kosti

- Prijelom je otvoren kad kost proviri kroz kožu i zatvoren kad se kost ne vidi (jaka lokalizirana bol, oteklina uz promjenu oblika ozljeđenog dijela tijela).
- Skinuti cipele, sat, narukvicu, prsten ako je na tom dijelu prijelom (nogavice ili rukave razrezati po šavu).
- Ne pokušavati namještati povrijeđeni dio.
- Imobilizirati u zatečenom položaju pomoću zavoja, trokutaste marame i slično uz zdravi dio tijela bez pomicanja.
- Odmah otići liječniku.

Podlaktica, ručni zglob

KOD POVREDE KRALJEŽNICE

- Glavu učiniti nepomičnom pomoću plahte, ručnika i sl.
- Kod premještanja na čvrstu podlogu pomicati cijelo tijelo ne pregibajući ga — obavezno sudjeluju 2-3 osobe.

KOD POVREDA VRATNE KRALJEŽNICE

- Ako je na leđima postaviti ispod vrata plitki jastuk ili mekani podmetak (najbolje ovratnik).

IŠČAŠENJE — pomicanje dijelova zgloba iz njihovog prirodnog položaja

(u trenutku ozljede ozljeđeni čuje zvuk nalik škljocanju, potom se javlja bol i potpuna nemogućnost pomicanja iščašenog zgloba — zglob otiče, poplavi i vrlo često gubi osjetljivost)
Ozlijeđeni zglob imobilizirati u zatečenom položaju.

- Ne pomicati ga i ne namještati.
- Skinuti obuću, odjeću — rezrezati po šavu, skinuti sat i ostalo ako je na tom dijelu došlo do iščašenja.
- Odmah otići liječniku.

PROTOKOL POSTUPANJA KOD DJETETA S DIJAGNOZOM FEBRILNIH KONVULZIJA

U POVIŠENOJ TEMPERATURI BEZ GRČEVA (KONVULZIJA)

1. Obavijestiti roditelje
2. Obavijesti zdravstvenog voditelja
3. Djetu mjeriti tjelesnu temperaturu ispod pazuha ili na čelu
- 4.
5. Djetu često nuditi tekućinu (voda)
6. Razodjenuti ga u laganiju odjeću
7. Biti uz dijete, ne ostavljati ga samog
8. Primijeniti lijek za snižavanje temperature – pisana preporuka liječnika, uz suglasnost roditelja
9. Primijeniti fizikalne metode snižavanja temperature

UKOLIKO SE RAZVIJU KONVULZIJE

1. Ukloniti sve predmete iz djetetove blizine kojima bi se moglo ozlijediti
2. Staviti dijete u bočni položaj
3. Postaviti deku ili jastuk ispod djetetove glave
4. Otkopčati sve što dijete steže
5. Ne stavljati djetu nikakve predmete u usta, ne držati dijete tijekom napada
6. Ukoliko napad spontano ne prestane za 3 minute primijenite Diazepam klizmu rektalno (prema uputama liječnika)
7. Po završetku konvulzija djetu omogućiti odmor i spriječiti bilo kakve oblike podraživanja
8. Obavijestiti roditelje o događaju
9. Evidentirati tijek događaja

POZVATI HITNU MEDICINSKU POMOĆ:

- ako napad traje duže od 5 minuta
- ako se iza prvog odmah pojavi drugi napad
- ako dijete nakon napada ne dolazi k svijesti
- ako se dijete ozljedilo
- ukoliko postoji smetnja disanja

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU EPILEPTIČKOG NAPADAJA

Radnje koje treba poduzeti kad dijete ima epileptički napad:

1. Pozvati osobu koja će izvesti djecu iz prostorije
2. Obavijesti zdravstvenog voditelja
3. Biti uz dijete, ne ostavljati ga samog
4. Ukloniti sve predmete iz djetetove blizine kojima bi se moglo ozlijediti
5. Staviti dijete u bočni položaj
6. Postaviti deku ili jastuk ispod djetetove glave
7. Otkopčati sve što dijete steže
8. Ne stavljati djetetu nikakve predmete u usta, ne držati dijete tijekom napada
9. Ukoliko napad spontano ne prestane za 3 minute primijenite Diazepam klizmu rektalno (vidi liječničku dokumentaciju)
10. Po završetku epileptičkog napada djetetu omogućiti odmor i spriječiti bilo kakve oblike podraživanja
11. Obavijestiti roditelje o događaju
12. Evidentirati tijek događaja

POZVATI HITNU MEDICINSKU POMOĆ:

- ako napad traje duže od 5 minuta
- ako se iza prvog odmah pojavi drugi napad
- ako dijete nakon napada ne dolazi k svijesti
- ako se dijete ozljedilo
- ukoliko postoje smetnje disanja

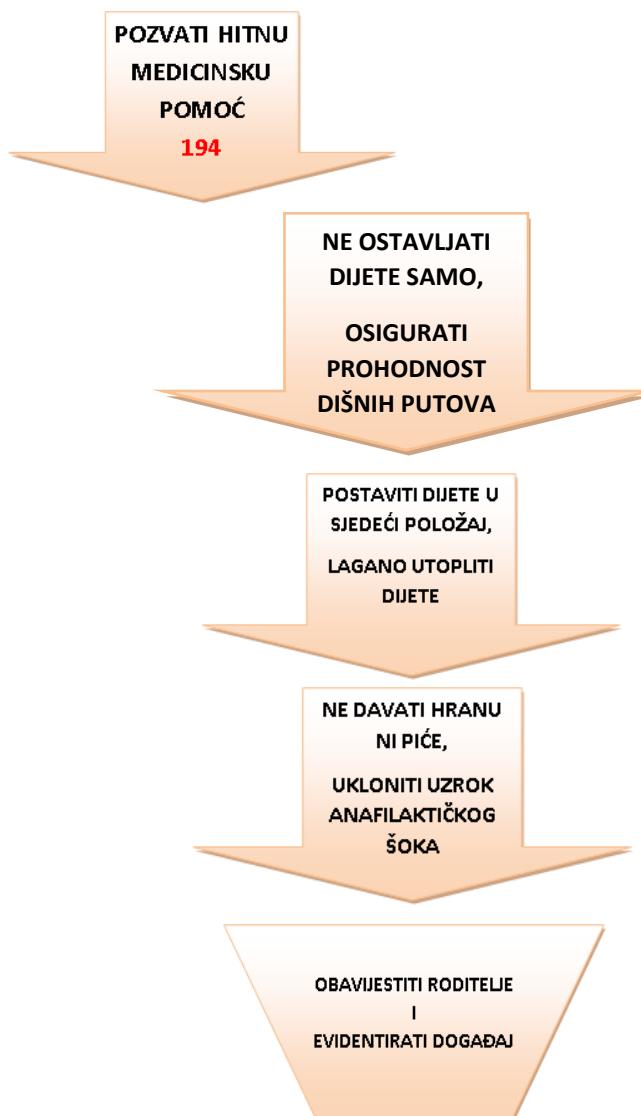
PROTOKOL POSTUPANJA KOD ANAFILAKTIČKOG ŠOKA

Najteža alergijska reakcija je anafilaktički šok. Javlja se brzo i s naglim pogoršanjem općeg stanja te zahtijeva hitnu pomoć. Zahvaća cijeli organizam, a zatvaranje dišnih putova može dovesti do smrtnog ishoda

SIMPTOMI ANAFILAKTIČKOG ŠOKA:

- Usta:** otekлина (jezika i/ili usana), svrbež usana, modre usne
- Grlo:** otežano disanje/gutanje/govor, promuklost
- Pluća:** ponavljajući kašalj, kratkoča daha, otežano disanje, zviždanje
- Srce:** slab puls, slabost, zbunjenost, bljedilo
- Koža:** osip, svrbež, otekline, crvenilo
- Trbuh:** povraćanje, proljev, bolovi u trbuhu
- Ostalo:** strah, gubitak svijesti

Ako uočite simptome alergijske reakcije i/ili sumnjate na anafilaktički šok, postupite prema slijedećem *Protokolu postupanja kod alergija i anafilaktičkog šoka*

PROTOKOL PONAŠANJA KOD POJAVE BOLESTI

- Bolesno dijete ne može boraviti u vrtiću (zbog rizika obolijevanja ostale djece, a bolesno dijete treba posebnu brigu koju mu vrtić tada ne može pružiti).
- U vrtiću ne može boraviti dijete koje ima povišenu temperaturu, proljev, povraćanje, uši u kosi, svrab, akutne zarazne bolesti (vodene kozice, šarlah, gnojnu anginu), imobilizaciju ekstremiteta
- Ako ste navedeno stanje zapazili kod djeteta za vrijeme boravka u vrtiću (povraćanje 2 i više puta, dvije proljevaste stolice za redom ili jedna s primjesom krvi, rast temperature iznad 38 C, bol koja traje duže od pola sata odmah pozvati roditelja i kod dolaska roditelju predložiti da dijete odvede liječniku.
- Za dijete koje je bilo odsutno manje od 60 dana iz vrtića radi bolesti roditelj je dužan od liječnika donijeti potvrdu da dijete može ponovno boraviti u vrtiću (NN 10/97.). Potvrda sadrži: ime i prezime djeteta, dijagnozu bolesti (šifriranu), vrijeme izostanka i suglasnost da može boraviti u vrtiću i ime liječnika sa pečatom.
- Roditelj u mnogim situacijama sam javlja odgojitelju u vrtić razlog izostanka djeteta (zbog bolesti). Odgojitelj to evidentira u imenik djece.
- U slučaju infektivnih akutnih bolesti (šarlah, streptokokna angina, vodene kozice, salmoneloza i dr.) roditelja zamoliti da odmah po postavljenoj dijagnozi bolesti prijaviti u vrtić odgojitelju a on zdravstvenom voditelju (zbog poduzimanja preventivnih mjer).
- Dijete može ponovno boraviti u vrtiću nakon izlječenja.
- Lijekove u vrtiću ne dajemo osim u iznimnim situacijama (visoka temperatura — u anamnezi febrilne konvulzije uz suglasnost roditelja po preporuci liječnika (lijek donosi roditelj ili epilepsija-klizma)).
- Kod povišene temperature za vrijeme boravka djeteta u vrtiću do dolaska roditelja dijete poleći, oslobođiti ga viška odjeće, prozračiti prostoriju, dati dosta tekućine da piće, a kod temperature iznad 38,5 C tuširati sa mlakom vodom.
- Dijete koje boluje od neke kronične bolesti ako je u stabilnoj fazi može boraviti u vrtiću uz dopuštenje liječnika (potvrda — dijabetes, epilepsija, opstruktivni bronhitis, alergije). Ako uzima terapiju dužan mu je dati roditelj. Odgojitelj daje samo iznimno, uz pismene upute nadležnog liječnika i pismeno odobrenje roditelja.

- Nakon izostanka djeteta iz vrtića duže od 60 dana potrebno je da roditelj donese potvrdu od liječnika o obavljenom sistematskom pregledu da dijete može boraviti u vrtiću (NN 10/97.).
- Prilikom upisa djeteta u dječji vrtić roditelj donosi potvrdu o obavljenom sistematskom pregledu. U slučaju nekog pozitivnog nalaza do dolaska u vrtić poduzima se liječenje.
- Potvrda mora sadržavati podatke o procijepljenosti, kroničnim bolestima djeteta.
- Potvrda se predaje prilikom upisa djeteta u vrtić, a zdravstveni voditelj evidentira ako postoje kakve posebnosti u potvrdi. Zdravstveni voditelj upoznaje odgojitelja s podacima o zdravlju djeteta na koje treba obratiti pozornost (alergije, kronične bolesti, febrilne konvulzije u anamnezi).
- Odgojitelj i zdravstveni voditelj dužni su u tijeku godine razmjenjivati novo dobivene informacije o situaciji koje su u vezi sa zdravljem djeteta.
- Odgojitelj će na traženje zdravstvenog voditelja jednom godišnje prikupiti podatke o procijepljenosti djeteta (NN 10/97.).
- Sanitetski materijal u ormariće prve pomoći (za sve objekte) popunjava zdravstveni voditelj po svom zapažanju ili na traženje voditelja vrtića. Sve se povrede evidentiraju u bilježnicu koja se nalazi u svakom ormariću (podatke u bilježnici ispunjava osoba kod koje se dogodila povreda).

PROTOKOL POSTUPANJA KOD DJECE KOJA BOLUJU OD DIJABETESA

Zadaća je dječjeg vrtića omogućiti svakom djetetu dobru socijalnu prilagodbu, prihvaćanje od svojih vršnjaka u grupi, te sretno i radosno odrastanje.

Dijabetes tu zadaću čini složenijom, ali i nas kada uspijemo čini uspješnijim.

Unatoč teškoćama i odgovornosti svih sudionika u radu s djetetom osnovna je naša spremnost za prihvaćanjem djece s različitim zdravstvenim teškoćama i pružiti adekvatnu skrb.

SKRB O DJETETU OBOLJELOM OD DIJABETESA

- Zdravstvena voditeljica je koordinator roditelja i svih struka koje surađuju u realizaciji kvalitetnog boravka djeteta u dječjem vrtiću
- Priprema djece i roditelja je u zadobivanju povjerenja i upoznavanju djeteta i njegovih potreba, te uspostavljanju suradnje po pitanju zdravlja, liječenja i prehrane
- **Upoznati liječnički tim** nadležan za liječenje djeteta
- **Pripremiti i poučiti odgajatelje**, te im osigurati dodatnu edukaciju u zdravstvenoj ustanovi
- Zdravstveni voditelji izrađuje individualni naputak sa imenom i prezimenom djeteta za svaku individualnu situaciju.

	SIMPTOMI	POSTUPCI ODGAJATELJA
HIPERGLIKEMIJA (visoke razine šećera) Uzroci: premalo inzulina, previše hrane, povišena tjelesna temperatura i/ili druga bolest, stres Početak: polako, ako duže traje, ne prepozna se i ne tretira dolazi do dijabetičke ketoacidoze i kome (stanje opasno po život)	<ul style="list-style-type: none">• pojava jače žedni• pojačano mokrenje• bolovi u trbuhu, mučnina• glavobolja• izrazita glad• razdražljivost• velika malaksalost• pospanost• svrbež genitalija• sušenje usta	<ul style="list-style-type: none">• provjeriti razinu šećera u krvi (ako je to moguće)• piti puno tekućine (najbolje voda ili limunada)• pregled mokraće test trakama (ako je to moguće)• ako razina šećera u krvi ne pada pozvati medicinsku sestruru (procjenjuje dali dijete treba uputiti liječniku zbog dehidracije i sl.)
HIPOGLIKEMIJA (niska razina šećera)	<ul style="list-style-type: none">• drhtavica• pojačano lupanje srca	<ul style="list-style-type: none">• provjeriti razinu šećera u krvi (ako je to moguće)• tretirati uzimanjem

Uzroci: premalo hrane, previše inzulina, povećana tjelesna aktivnost	<ul style="list-style-type: none"> • pojačana žeđ • preznojavanje • vrtoglavica • izrazita glad • zamagljen vid • glavobolja • iscrpljenost, umor • promjene raspoloženja 	<p style="color: red;">dekstoze ili popiti čašu vode sa šećerom ili 1dcl voćnog soka</p> <ul style="list-style-type: none"> • provjeriti nakon 15min da li se razina šećera u krvi podigla(ako nije ponoviti prethodni postupak) • pojesti složeni ugljikohidrat (npr. sendvič, krekere, kekse...)
Početak: nagli, može doći do nesvjestice, kome (stanje opasno po život)		

Priprema djece u grupi

- razvoj pozitivnih stavova i senzibilizacija (neposrednim razgovorom, preko radionica, prezentacija, knjiga (npr. bonton i sl.)...)
- prihvaćanje različitosti (razlike u jelovniku, terapijski postupci i sl.)
- podučiti ih kako bi i oni mogli primijetiti pojave slabosti, izolacije u kutiću sobe i obratiti pažnju odgojiteljicama

Priprema kuhinje (edukacija kuharice – praćenje i važnost jelovnika)

MJERE PRIMARNE PREVENCIJE

- Zdrav stil života
- Pravilna prehrana
- Kretanje

ULOGA DJEČJEG VRTIĆA I SURADNJA S OBITELJI

- Omogućiti kvalitetan boravak djeteta u vrtiću
- Briga o zdravlju djeteta
- Regulacija bolesti prehranom

DIJABETES NIJE ZAPREKA ZA BORAVAK DJETETA U VRTIĆU I SVAKODNEVNU IGRU S VRŠNJACIMA !!!

PROTOKOL POSTUPANJA KOD DJETETA KOD KOJEG JE IDENTIFICIRANA UŠLJIVOST

- Kad se kod djeteta identificira ušljivost odgajatelj treba odmah obavijestiti zdravstvenog voditelja.
- Odgajatelj ili zdravstveni voditelj vrše vizualni pregled vlasnika sve djece u skupini. O eventualnom pronalasku živih ušiju i gnjida obavještava odgajatelja.
- Kod djeteta kod kojeg se nađu žive uši ili gnjide obavijestiti roditelja djeteta (individualno telefonom ili pismenim putem) kako bi odmah proveo tretman po preporukama ZZJZ Šibensko-kninske županije.
- Po mogućnosti isključiti iz skupine dijete kod kojeg su pronađene žive uši. Dijete koje ima gnjide može ostati u vrtiću, s time da se provede tretman kod kuće.
- Obavijestiti sve roditelje o sporadičnoj pojavi ušljivosti u skupini putem obavijesnog i edukativnog letka, ne spominjući imena zaražene djece ili djeteta.
- Evidentirati u zdravstvenu dokumentaciju pojavu ušljivosti.
- U vrtiću se provode mjere dezinfekcije i ostale protuepidemijske mjere (promjena i pranje posteljine izvan redovnog plana, pranje i dezinfekcija prostora, pranje i dezinfekcija plišanih i platnenih igračaka izvan redovnog plana, ukloniti frizerski kutić)
- Eventualno izvršiti uvid u susjednoj skupini djece.
- Prema potrebi konzultirati izabranog liječnika djeteta i spec. epidemiologa (upućivanje roditelja)
- Po povratku zatražiti Potvrdu o obavljenom liječničkom pregledu djeteta.
- Po povratku djeteta u skupinu prekontrolirati vlasnika djeteta (zdravstvena voditeljica ili odgojitelj) prema Protokolu kod pedikuloze.
- Nakon mjesec dana izvršiti pregled vlasnika cijele skupine.
- Obavijestiti roditelje o pregledu.
- Evidentirati pregled u zdravstvenu dokumentaciju.
- Kod nekontroliranih slučajeva sazvati roditeljski sastanak radi obavljanja skupne, istovremene depedikulacije.

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU KAD RODITELJ NE DOĐE PO DIJETE NAKON RADNOG VREMENA VRTIĆA

1. Pokušati uspostaviti kontakt s roditeljem putem telefona ili mobitela (odgojitelj);
2. Pokušati uspostaviti kontakt s osobom koju je roditelj naveo kao osobu koja može odvesti dijete iz vrtića.
3. Ako kontakt s roditeljem/drugom osobom nije ostvaren ili je odbio doći po dijete:
 - a. obavijestiti ravnatelja ili stručnu službu
 - b. ravnatelj ili stručni suradnik kontaktirat će policiju i objasniti koje su sve radnje poduzete.
4. Sve daljnje upute treba dobiti od policije.
5. Ako dijete preuzme osoba koju roditelj nije posebno pisano ovlastio- provjeriti osobnu ispravu.
6. Po završetku događaja, obvezno je sastaviti ZAPISNIK.
7. Ukoliko roditelj učestalo kasni (više od 3 puta mjesечно), odgojitelj to prijavljuje ravnatelju ili stručnoj službi, a oni Centru za socijalnu skrb.

VAŽNI BROJEVI TELEFONA	
HITNE SLUŽBE	112 192
RAVNATELJICA	099 397 9359
PEDAGOGINJA	099 278 8024
PSIHOLÓGINJA	091 397 9355
ZDRAVSTVENA VODITELJICA	099 326 8405

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU SUKOBA S RODITELJEM/ RODITELJIMA ILI MEĐUSOBNOG SUKOBA RODITELJA

1. Odgojitelj će pokušati smiriti roditelja (umirujući ton razgovora, uvažavanje roditelja), ali i odlučan prekid situacije ukoliko se ona odvija u prostoru gdje su djeca ili drugi roditelji.
2. U slučaju sukoba među roditeljima pokušati zaustaviti raspravu i objasniti poziciju roditelja u odgojno-obrazovnoj ustanovi – vrtiću
3. Uputiti/odvesti roditelja na mjesto gdje će bez prisustva djece i drugih roditelja moći razgovarati, drugi odgojitelj/pomoćnica ostaje sa skupinom djece.
4. Pozvati voditelja, drugog odgojitelja ili stručnog suradnika, odnosno osobu koja će razgovarati s roditeljem (ovisno o problemu zbog kojeg roditelj tako reagira). Ako to nije moguće (nedostupnost iz bilo kojeg razloga), uputiti roditelja na osobe iz određenih službi u vrtiću. Obavezno o toj situaciji upoznati voditelja i ravnatelja ustanove.
5. U slučaju fizičkog napada roditelja na odgojitelja ili drugog djelatnika ustanove, razbijanja imovine vrtiće ili izrečenih prijetnji protiv života obavezno pozvati POLICIJU na 112 ili 192 , dati izjavu (tajnik ustanove, ravnatelj, član SRS, odgojitelj).
6. Neposredno nakon smirivanja sukoba napisati ZAPISNIK (odgojitelj, proslijediti u upravu Vrtića).
7. Nije dozvoljeno komentirati situaciju pred djecom ili drugim roditeljima.
8. Ako su djeca bila svjedoci nasilnog ponašanja roditelja pozvati psihologinju

VAŽNI BROJEVI TELEFONA	
HITNE SLUŽBE	112 192
RAVNATELJICA	099 397 9359
PEDAGOGINJA	099 278 8024
PSIHOLOGINJA	091 397 9355
ZDRAVSTVENA VODITELJICA	099 326 8405

PROTOKOL POSTUPANJA KOD RODITELJA U ALKOHOLIZIRANOM ILI NEKOM DRUGOM NEPRIMJERENOM PSIHOFIZIČKOM STANJU

Ako odgojitelj procijeni da je osoba u takvom psihofizičkom stanju da ne može na siguran način odvesti dijete iz vrtića, treba poduzeti sljedeće mjere:

1. Osigurati osobu koja će ostati u odgojnoj skupini s djecom.
2. Pokušati razgovarati s roditeljem (umirujući ton razgovora, uvažavanje roditelja, ne osuđivati, ukazati mu na svoje dužnosti i odgovornosti u odnosu na dijete te zašto mu ga ne smijete predati.)
3. Telefonski kontaktirati drugog roditelja i izvijestiti ga o situaciji te zamoliti da druga osoba dođe po dijete.
4. O situaciji treba obavijestiti voditelja ili njegovu zamjenu.
5. Ako odgojitelj ne uspije dobiti drugog roditelja, treba kontaktirati ostale osobe za koje postoji roditeljska izjava o dovođenju i odvođenju djeteta.
6. U slučaju da se ne može nikoga dobiti, kontaktirati ravnateljicu ili stručnu službu.
7. Odgojitelj ostaje s djetetom do okončanja situacije.
8. Ako je roditelj agresivan ili ne surađuje (npr. ipak odvodi dijete iz vrtića, prijeti, vuče itd.), ne ulaziti s njim u konflikt, već o svemu obavijestiti voditelja, ravnatelja i/ili stručni tim, te po potrebi i policiju (112)
9. Po okončanju situacije, odgojitelj sastavlja Zapisnik (odgojitelj, proslijediti u upravu Vrtića
10. Ravnatelj sljedećeg dana poziva oba roditelja na razgovor u kojem sudjeluje odgojitelj i stručni suradnici.

VAŽNI BROJEVI TELEFONA	
HITNE SLUŽBE	112 192
RAVNATELJICA	099 397 9359
PEDAGOGINJA	099 278 8024
PSIHOLOGINJA	091 397 9355
ZDRAVSTVENA VODITELJICA	099 326 8405

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU BIJEGA DJETETA IZ VRTIĆA

Mjere koje preventivno djeluju u smislu rizika od bijega djeteta iz vrtića, sastavni su dio ostalih zaštitnih mjera.

U slučaju bijega djeteta iz vrtića postupiti na sljedeći način:

1. Nakon primjećenog nestanka djeteta zadržati smirenost radi ostale djece u skupini
2. Osigurati tko ostaje s djecom u skupini
3. Zatražiti pomoć svih ostalih odraslih osoba koje se nalaze u vrtiću – daje im se opis djeteta ukoliko ga ne poznaju
4. Pregledati prostor prvo U VRTIĆU, a onda OKO VRTIĆA - osoba koja poznaje dijete
5. Obavijestiti ravnatelja i SRS
6. Krenuti u potragu za djetetom i ŠIRE
7. Ravnatelj ili osoba koju ravnatelj ovlasti obavještava roditelja i prikuplja informacije o mogućim mjestima gdje bi dijete moglo biti/otici (kući, baki ili djedu, neko omiljeno mjesto..)
8. Ukoliko potraga ne završi uspješno, ravnatelj obavještava policiju
9. Po završetku krizne situacije provodi se razgovor sa stručnim suradnicima i odgojiteljima i piše se IZVJEŠĆE (odgojitelj)

Bez pismene suglasnosti roditelja ne davati u javnost podatke o djetetu.

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NESTANKA DJETETA NA IZLETU/JAVNOJ MANIFESTACIJI

Čim se uoči nestanak djeteta postupiti na sljedeći način:

1. Zadržati smirenost i organizirati potragu:
 - osobe koje ostaju s djecom
 - osobe koje kreću u potragu
2. Istovremeno obavijestiti ravnatelja i SRS
3. Ako se dijete ne pronađe u roku od 30 minuta, ravnatelj obavještava roditelja (ako roditelj nije s njima na izletu / javnoj manifestaciji)
4. Ako nema rezultata potrage, ravnatelj poziva policiju
5. Po završetku krizne situacije, provodi se razgovor sa sudionicima događaja i piše IZVJEŠĆE (odgojitelj).

PROTOKOL PONAŠANJA KOD ORGANIZACIJE ZAMJENE ODGOJITELJA

1. Voditeljica objekta javlja tajniku ustanove o potrebi za zamjenom
2. Tajnik upoznaje voditelja i SRS sa zamjenom.
3. Voditeljica ili drugi odgojitelj u skupini upoznaju roditelje sa zamjenom.
4. Potrebno je upoznati odgojiteljice na zamjeni sa svom važnom dokumentacijom Ustanove (Sigurnosno-zaštitne i preventivni program, Pravilnik o radu, Kućni red itd.)
5. Ne rješavati novonastale situacije koje se mogu dogoditi dok traje zamjena. U malim vrtićima gdje je jedna ili dvije skupine zamjenu poslati odmah (1 odgojitelj).
6. U velikim vrtićima (ovisi o prisutnosti djece) zamjena odgojitelja se treba poslati nakon tri dana.
7. Voditelj treba organizirati rad unutar vrtića dok ne dođe zamjena.

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU KAD JE DIJETE IZVAN KONTROLE EMOCIJA I PONAŠANJA

1. Ukoliko odgojitelj ne može smiriti dijete u sobi, treba ga izvesti van sobe uz obveze osiguranja druge osobe u sobi s djecom (druga odgojiteljica, spremaćica, ravnatelj);
2. Otkloniti predmete s kojima se dijete može ozlijediti;
3. Možete čvrsto zagrliti dijete no pri tome ih ne smijete sputati (ostaviti ruke i noge slobodne) uz poruku 'Tu sam uz tebe i sve će biti u redu'. Ako vas dijete pritom udara, nemojte to trpjeti već se udaljite na onu daljinu na kojoj to neće moći činiti;
4. Pokušati razgovarati s djetetom ali tek kada je ispad bijes popustio - kad ih preplavi ljuntnja, djeca se pogube i u tom trenutku ne znaju uspostaviti kontrolu nad sobom te su toliko preplavljeni emocijama da nas ne mogu čuti dok ispad ne prođe;
5. Povećati svjesnost o emocijama (imenovati emociju i povezivati ih s onim što ju je potaknulo);
6. Ostati smiren – tako će se i dijete brže i lakše smiriti;
7. Prihvati osjećaj i usmjeriti na prihvatljiv način izražavanja ljuntnje;
8. Ako je moguće odmah uključiti stručnog suradnika. Ukoliko iz objektivnih razloga to nije moguće, što žurnije o događaju izvijestiti člana SRS (psihologa, pedagoga);
9. Ukoliko suradnici ne vide drugu mogućnost i/ili ne uspiju sami u intervenciji zvati roditelja;
10. Dijete koje nije smireno ne može se vratiti u skupinu;

11. Uzroke i ponašanja koja su prethodila zbivanju, opisati u pedagoškoj dokumentaciji, kao i sve indikacije roditelja o mogućem uzroku i poduzetim mjerama;
12. Objasniti roditelju što se dogodilo i što je sve poduzeto u svezi događaja
13. Ukoliko se ekscesne situacije kod djeteta ponavljaju, uključuje se stručno razvojna služba radi planiranja dalnjih koraka (savjetodavni rad s roditeljima, planiranje opservacije i interventnih postupaka) svatko u okviru svoje domene posla.

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU SUMNJE NA ZANEMARIVANJE I/ILI ZLOSTAVLJANJE DJETETA OD STRANE RODITELJA ILI OSTALIH ČLANOVA OBITELJI

Prema članku 108 st. 1 Obiteljskog zakona („Narodne novine“ broj 116/03) „*svatko je dužan obavijestiti CZSS o kršenju djetetovih prava, a posebice o svim oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, spolne zlouporabe, zanemarivanja ili nehnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja djeteta.*“

Odganjitelj koji uoči kod djeteta znakove zlostavljanja i/ili zanemarivanja, dužan je odmah obavijestiti stručni tim vrtića.

1. Ako je kod djeteta evidentna tjelesna povreda, odganjitelj odmah o tome traži informaciju/objašnjenje od roditelja. Razgovor s roditeljem se obavlja diskretno i bez pokazivanja sumnje u roditelja (u interesu djeteta). Ako povredu otkrije kasnije, u trenutku otkrivanja, kontaktira roditelja, obavještava zdravstvenog voditelja i pravi bilješku o viđenom. Ukoliko se isti znaci ponove, a postoji sumnja da su posljedica zlostavljanja, a roditelji ih negiraju ili ne žele razgovarati, odganjitelj će u suradnji sa zdravstvenim voditeljem slučaj prijaviti stručnom timu vrtića. Stručni tim vrtića će dalje djelovati prema navedenom protokolu
2. Ako je dijete povrijeđeno u stanju koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled, potrebno je odmah pozvati službu hitne medicinske pomoći ili osigurati pratnju djeteta liječniku te pričekati liječničku preporuku o dalnjem postupanju.
3. Ako kod djeteta ne postoje jasni znakovi zlostavljanja/zanemarivanja, no odganjitelj procijeni da je potrebno pomnije pratiti dijete kako bi se isključila ili potvrdila sumnja na zlostavljanje/zanemarivanje, u suradnji sa stručnim timom provodi se opservacija djeteta (u trajanju prema potrebi, a najduže 1 mjesec). Ukoliko je sumnja opravdana, postupa se prema sljedećem **protokolu**:
 - Stručni tim među sobom bira osobu za kontakt s vanjskim ustanovama.
 - Osoba za kontakt pisanim putem izvještava ravnateljicu (dopis 1) o potrebi podnošenja prijave nadležnim tijelima od strane Ustanove. Ravnateljica vrši službenu prijavu sumnje na zlostavljanje i/ili zanemarivanje nadležnim tijelima, uz priloženo mišljenje stručnih djelatnika (dopis 2).

- O svim poduzetim mjerama sastavlja se službena bilješka. Svi relevantni podaci, kao i preslike dopisa spremaju se u dosje djeteta. Stručni tim dogovara s oba odgojitelja suradnju i daljnje postupanje prema djetetu i roditeljima. Ako se radi o težem obliku, intenzitetu ili duljem trajanju nasilja koje je izazvalo traumu, potrebno je djetetu osigurati psihosocijalnu pomoć, uključujući rad stručne službe ustanove te suradnju s vanjskim institucijama.
- Odgojitelji i stručni tim i dalje prate dijete u skupini uz obvezno unošenje podataka u dosje djeteta.
- Osoba za kontakt prema potrebi dogovara sastanak stručnog tima s predstavnicima CZSS i o tome obavještava ravnateljicu (usmeno).
- Ako druga osoba izrazi sumnju na zlostavljanje ili zanemarivanje djeteta, tu ćemo osobu upoznati sa zakonskom obvezom o poduzimanju koraka s ciljem zaštite djeteta. Ustanova postupa u skladu s točkom 3.
- Kod traženja informacija o djetetu od strane bilo kakvih službi (Centra za socijalnu skrb, policije...) i medija osoblje vrtića ne daje informacije bez suglasnosti ravnateljice. Komunikacija s vanjskim ustanovama ide preko osobe za kontakt uz suglasnost ravnateljice.

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM

*Prema Protokolu o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima **nasiljem** među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereni prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinca). Nasilništvo podrazumijeva 6 definirajućih činitelja:*

- namjera da se nanese ozljeda ili šteta;
- intenzitet i trajanje;
- moć nasilnika;
- ranjivost žrtve;
- manjak podrške;
- posljedice.

Normalni sukob vršnjaka ima slijedeća obilježja: ne postoje elementi navedeni za nasilništvo; djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovom pod svaku cijenu; mogu dati razloge zašto su u sukobu; ispričaju se ili prihvate rješenje da nitko nije pobijedio; slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe; mogu promjeniti temu i otici iz situacije.

1. Treba odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć stručnog suradnika.
2. Ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, prepratiti ili osigurati prijevoz djeteta od strane stručne osobe liječniku te sačekati liječnikovu preporuku o dalnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja.
3. Odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti ravnatelja i roditelje djeteta te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima događaja i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti.
4. Stručni suradnik će odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom čim to bude moguće.
5. Roditeljima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetovanja i stručne pomoći djetetu u vrtiću i izvan njega.
6. S drugom djecom i odraslim osobama koje imaju spoznaju o učinjenom nasilju treba obaviti razgovor te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja.
7. Djeci, svjedocima nasilja, treba pružiti pomoć.
8. Stručni suradnik mora što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje.
9. Stručni suradnik poziva na razgovor roditelje djeteta koje je počinilo nasilje, informira ih o događaju i dogovara zajedničko praćenje ponašanja djeteta, a u slučaju potrebe upućuje ih na savjetovanje ili stručnu pomoć izvan vrtića (centri za socijalnu skrb, obiteljska savjetovališta i slično).
10. U sve aktivnosti vezano za sprečavanje nasilja među djecom uključiti roditelje i stručne djelatnike.

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU SUKOBA DJELATNIKA U USTANOVI

Svaki djelatnik ustanove obvezan je u radnom vremenu izvršavati svoje radne obveze disciplinirano i pravovremeno

- Zabranjeno je rješavanje eventualnih konfliktova i incidenta među djelatnicima u tijeku radnog vremena sukobom, kako verbalnih ili fizičkih.
- Sukob djelatnika predstavlja kršenje obveza iz radnog odnosa i kao svoju krajnju sankciju može imati otkaz uvjetovan skriviljenim ponašanjem djelatnika, a što je regulirano odredbama Pravilnika o radu te odredbama Zakona o radu.

Protokol postupanja u slučaju sukoba među djelatnicima

- Ukoliko je među djelatnicima došlo do sukoba (verbalna ili fizička agresija) potrebno je pozvati ravnatelja i tajnika ustanove koji će obaviti razgovor sa sukobljenim djelatnicima. Potrebno je smiriti i urazumiti djelatnike u sukobu, odvojiti ih iz radnog procesa (od ostalih djelatnika, djece).
- Sukobljeni djelatnici obvezni su odmah, ili ako to nije moguće drugi dan u točno određeno vrijeme odazvati se pozivu na razgovor, te iznijeti razloge i okolnosti koje su dovele do sukoba.
- O razgovoru sa djelatnicima u sukobu sastavlja se zapisnik sa točno utvrđenim činjeničnim stanjem te se utvrđuje pojedinačna odgovornost djelatnika u sukobu. Zapisnik vodi tajnik, a potpisuju ga: sašlušani djelatnici, tajnik i ravnatelj
- U postupku razgovora sa djelatnicima u sukobu poslodavac (ravnatelj ili tajnik) dužan je usmeno upozoriti djelatnike na obvezu iz radnog odnosa i ukazati im na mogućnost otkaza za slučaj nastavka kršenja tih obveza.
- Ukoliko se intenzitet sukoba medu djelatnicima ne smanjuje poslodavac ih i pismeno upozorava na mogućnost otkaza uvjetovanog skriviljenim ponašanjem i sukobom djelatnika.
- Ako je sukob osobito težak te je došlo do osobito teške povrede iz radnog odnosa pa nastavak rada nije moguć, poslodavac u roku od 15 dana od nastanka štetnog događaja izvanredno otkazuje ugovor o radu.

6.

PROGRAM RAZVIJANJA POZITIVNIH NAVIKA I PRAKTIČNIH VJEŠTINA SAMOOČUVANJA DJECE

SIGURNOST DJETETA JE ODGOVORNOST ODRASLIH DA:

1. ŠTITE DIJETE

U vrtiću/jaslicama svi djelatnici odgovorni su u suradnji s roditeljima brinuti o provođenju sigurnosnih i zaštitnih mjera u odnosu na dijete. Brinuti da organizacijski i materijalni uvjeti u kojima borave djeca budu takvi da se dijete osjeća sigurno i zaštićeno.

Zato su predviđene raznovrsne mjere sigurnosti kojih se svi zaposlenici u ustanovi moraju pridržavati.

2. POUČAVAJU DIJETE O SAMOZAŠТИ

Drugo važno područje u ostvarivanju zaštitnih i preventivnih mjera odnosi se na rad s djecom u smislu razvoja navika i stjecanja vještina samozaštite djeteta.

CILJ:

Potaknuti sve sudionike u odgoju na osvješćivanje ljudskih prava, ali i obveza i odgovornosti koje iz toga proizlaze poticati djecu na razumijevanje i poštivanje integriteta, osobnosti i različitosti svakog pojedinca te prihvatanje i poštivanje različitosti učiti djecu vještinama važnim za očuvanje osobne sigurnosti i vlastitog zdravlja

SURADNJA S RODITELJIMA

Uspješnost realizacije programa u velikoj mjeri ovisi i o aktivnom uključivanju roditelja u njegovu provedbu. U svrhu te suradnje sustavno će se raditi na:

- informiranju i educiranju roditelja o samom Programu (roditeljski sastanci, pismena komunikacija . . .)
- praktičnom osposobljavanju roditelja za stjecanje znanja i vještina vezanih uz samoočitovanje i samozaštitu djeteta (komunikacijski sastanci, radionice, tribine, razni projekti...)

SURADNJA SA ŠIROM DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM:

I šira zajednica, u kojoj dijete živi sa svojom obitelji, značajno doprinosi njegovom sigurnom razvoju. U kontekstu realizacije ciljeva i zadaća ovog Programa, ustanova Dječji vrtić Šibenska maslina će trajno surađivati sa stručnjacima i institucijama koje svojim radom doprinose kvalitetnijem odrastanju i svakog njenog najmlađeg člana.

KORACI U RADU NA OSTVARIVANJU PROGRAMA SAMOZAŠTITE DJETETA

1. Dijete mora znati prepoznati potencijalno opasne i ugrožavajuće situacije, predmete, osobe. Djetu treba ukazivati na potencijalne opasnosti za njega, druge i njegovu okolinu.
2. U radu s djecom koristiti planski osmišljene aktivnosti, a neizostavno i svakako, životne situacije djetetovih doživljaja, poznatih iskustava iz njegove okoline.
3. Djecu poučavati o poželjnog sigurnom ponašanju u vrtiću i okolini. Koristiti pozitivne strategije i načine suočavanja s potencijalnim opasnostima za njega. Zastršivanje djece (doći će policija, vuk, zla vila. . .) nije primjerena pedagoška mjera, a osim toga ostavlja negativne posljedice po dijete.
4. Upućivati i poticati dijete da otvoreno kaže i priča roditelju/odgojitelju o svojim osjećajima, potrebama, doživljajima :
 - da kaže što treba, što ga boli, kada je umorno, gladno...
 - da zna što se ne dira i zašto je nešto opasno da nepoznatoj osobi kaže NE (ići sa njom, uzimati bilo što od nepoznate osobe, . . .)
 - da se ne igra na opasnim mjestima (koja su i zašto opasna neka mesta)
 - kako se ponašati u prometu, što se može dogoditi
 - od koga će tražiti pomoć kada je ugroženo (osoba, telefon, . . .)

DOBNE SKUPINE DJECE: djeca u 4., 5. i 6. godini života

**PODRUČJA KROZ KOJA SE PROVODE IGRE I AKTIVNOSTI S CILJEM SAMOZAŠTITE
DJETETA - PLANIRANI POTICAJI/AKTIVNOSTI:**

„*TO SAM JA, MOJA OBITELJ, MOJI PRIJATELJI, MOJA ULICA, NASELJE I GRAD*“

I. cjelina:

TO SAM JA

- **Moje fizičko ja, mogućnosti i ograničenja**, što sve mogu učiniti sam: igra, prehrana, korištenje raznih predmeta. Što u tome može biti opasno za mene? Kako se čuvam od mogućih opasnosti
- **Afirmacija pozitivnog ponašanja djeteta**: kako sigurno mogu koristiti neke predmete: škare, iglu, konac, čekić, čavle
- **Prepoznavanje vlastitih i tuđih emocija**, učiti najbolje načine kontrole negativnog izražavanja emocija (ljutnju mogu izraziti, a da ne povrijedim sebe niti drugoga),
- Kada se u bilo čemu osjećam ugroženo o tome mogu razgovarati sa: roditeljem, odgojiteljem, tražiti pomoć starije osobe (izgubim se u gradu, roditelj zakasni doći po mene u vrtić, netko me straši, dira na neprimjeren način ili napastuje zlostavlja..,
- **Odgovornost prema sebi** — kako čuvam svoje zdravlje: higijenske navike, prehrana, tjelesne aktivnosti, boravak na zraku, . . .
- **Moje želje nisu isto što i moje potrebe** (spavanje, prehrana, igre,...)
- **Imam izbole i učim birati ono što je za mene**: zdravo, bezopasno i korisno za moj cjeloviti razvoj
- O potencijalnim opasnostima i ugrožavajućim situacijama **razgovaram sa odraslima**: roditeljem, odgojiteljem u vrtiću, oni me razumiju i pomažu mi zaštiti se
- Sudjelujem u izrađivanju slikovnice, albuma i postera na temu TO SAM JA: što je opasno za mene i kako se trebam ponašati — važnost samozaštite

II. cjelina:

MOJA OBITELJ

- **Moji roditelji, moja obitelj brine o meni** od rođenja (na koji način se brine...)
- Kako rastem trebam **učiti kako se brinuti o sebi i kako se štititi** od potencijalnih opasnosti
- **Moja obitelj mi pomaže i čuva me, moje zdravlje**, vode me doktoru i zbaru, hrane me zdravom hranom, vode me van u prirodu, vode brigu o mojoj potrebi za odmorom i zdravim snom, da idem spavati ranije i dovoljno spavam,
- **Ne daju mi ići i igrati se na opasnim mjestima i sa opasnim stvarima** (blizina prometnice, nezaštićena mjesta i neprimjereni prostori za igru djeteta, gdje postoji opasnost od vatre, struje, trovanja, . . .)
- **Ukazuju mi i štite me od negativnih utjecaja**, a to može biti neprimjereno gledanje TV, neprimjereno korištenje mobitela, tableta, konzumiranje nezdrave hrane...
- **Čuva me i ukazuje na opasnosti u kući i izvan kuće** - razgovaramo o ponašanju drugih koja za mene mogu biti opasna i ugrožavajuća, koja su to ponašanja i kako mi mogu nauditi: od nepoznatih osoba ništa uzimati, ne ići s nepoznatima, što bi se sve moglo loše za mene dogoditi... roditelji me ne plaše nego me poučavaju i tako štite
- O svojoj obitelji i kako me obitelj štiti i pazi, razgovaramo u vrtiću, ponekad se članovi moje obitelji uključuju u aktivnosti koje u vrtiću radimo u vrtiću izrađujemo postere, albume, zajedničke slike, koje govore o našim aktivnostima u kojima smo prorađivali područje samozaštite, o kojoj brine naša obitelj

III. cjelina:

MOJI PRIJATELJI

U okviru ove tematske cjeline dijete potičemo da:

- **zajedno s prijateljem dijeli obvezе i zaduženja:** pospremanje igračaka, ormarića i polica u kojima stoje igračke; slikovnice; pribora za jelo i stolova nakon jela; pospremanje pribora i rekvizita za igru na dvorištu; briga o cvijeću...
- **pomaže prijatelju:** obući papuče, zagrabitи jelo, obaviti bilo koji zadatak koji dijete hoće a još nije dovoljno savladao tu vještinu; prilazi „izoliranom“ djetetu iz skupine i pomaže da ga ostala djeca prihvate...
- **pazi da svojim ponašanjem ne ozlijedi ili povrijedi prijatelja:** igra i aktivnosti u zatvorenom a osobito na otvorenom prostoru (tobogan, penjalica, klackalica, opasna igra prirodnim materijalom...) traži pomoć i pruža podršku prijatelju kada ga boli ili kada se ozlijedi: zove tetu, mamu, tatu, važne telefonske brojeve...
- **ne uznemiruje prijatelja:** ne odbacuje, ne ruga mu se, ne tužaka ga, ne sukobljava se s njim; tješi prijatelja kada ga netko drugi povrijedi
- **kaže prijatelju NE** ako ga ovaj nagovara na nešto što nije u redu
- **zna sačuvati prijatelja**

IV cjelina:

MOJA ULICA, NASELJE I GRAD

U okviru ove tematske cjeline dijete učimo:

- uvijek slušati upute vezane uz svoju sigurnost koje mu daju roditelji i odgojitelji
- poznавање основних информација о становању (адреса и телефон)
- od koga tražiti pomoć ako mame/tate nema u kući (dobar susjed, [tel:112](#), 194, 192, 193)
- kako se sigurno kretati ulicom da poznae osnovne prometne znakove
- od koga tražiti pomoć na ulici
- ne dirati odbačene predmete (lijekove, igle, šprice, limenke...)
- ne zadirkivati životinje na ulici / parku
- kako izbjegći agresivno ponašanje djece ili odraslih na ulici (tučnjava ne rješava problem)
- da se na ulici ne druži s neznancima
- da zna reći NE nepoznatima i napasnim koji ga plaše ili u čijoj se blizini osjeća čudno i neugodno

OBLICI: raznovrsne igre i aktivnosti, razgovori, posjete i susreti . . .

7.

OBRASCI

DV ŠIBENSKA MASLINA

VRTIĆ/JASLICE: _____

IZJAVA RODITELJA

Mojom suglasnošću dijete (ime i prezime) _____ može biti dovedeno/odvedeno u dječji vrtić/jaslice od strane (ime i prezime osoba): _____

1. _____, i (broj osobne iskaznice) _____, (mob.) _____
2. _____, i (broj osobne iskaznice) _____, (mob.) _____
3. _____, i (broj osobne iskaznice) _____, (mob.) _____

Šibenik, _____

Ime i prezime roditelja:

Potpis: _____

Napomene:

- O svakoj promjeni vezanoj za sadržaj ove izjave roditelji su dužni obavijestiti odgojitelja. U tu svrhu se sastavlja nova izjava.
- U iznimnim situacijama kada su roditelji ili ovlaštene osobe spriječene doći po dijete, roditelj je obvezan o tome telefonski obavijestiti odgojitelja, tajnika, ravnatelja ili člana stručnog tima, navesti ime i prezime osobe koja će doći po dijete te svoj i njen broj osobne iskaznice ili OIB.

DJEČJI VRTIĆ: _____

PRIJAVA

PUTOVANJA DJECE DV ŠIBENSKA MASLINA

VRTIĆ:	TELEFON:
VODITELJICA VRTIĆA:	
BROJ DJECE KOJA PUTUJU:	ODGOJITELJI U PRATNJI: _____ _____ _____ _____
DATUM PUTOVANJA:	ODREDIŠTE PUTA:
MJESTO POLASKA:	SAT POLASKA:
SAT POV RATKA:	
SMJER KRETANJA:	
VRSTA PRIJEVOZA:	IME VOZAČA:
TIP VOZILA:	REGISTARSKA OZNAKA:

Voditeljica vrtića:

Ravnateljica

IZJAVA RODITELJA o organiziranom prijevozu djeteta

Suglasan sam da moje dijete može biti prevezeno organiziranim prijevozom autobusom prijevoznika _____ dana _____ s ciljem _____ u organizaciji DV ŠIBENSKA MASLINA, u pratnji odgojitelja_____

Skupina_____

RB	IME I PREZIME DJETETA	POTPIS RODITELJA/SKRBNIKA
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20		
21.		
22.		
23.		
24.		

Vrtić/Jaslice_____

IZJAVA (SUGLASNOST) RODITELJA

Pored aktivnosti koje se provode u sklopu redovnih programa, djeca iz vrtića uključuju se i u razne druge aktivnosti o kojima se prikupljaju podaci. Zakonom o zaštiti osobnih podataka (NN 103/2003) osigurana je zaštita privatnog života i ostalih ljudskih prava i temeljnih sloboda u prikupljanju, obradi i korištenju osobnih podataka. Podaci i materijali koji se prikupljaju u vrtiću koriste se u svrhu pedagoškog rada kao i promicanje odgojno obrazovnog rada u zajednici.

Ovim putem Vas molimo da u tablici vlastoručnim potpisom izrazite suglasnost sa slijedećim aktivnostima:

- Fotografiranje i snimanje (video/audio zapisi) aktivnosti djece tijekom boravka u vrtiću, kao i javnih nastupa djece
- Objavljivanje fotografija, dječjih radova i aktivnosti na web stranici vrtića
- Objavljivanje dječjih radova i aktivnosti na panoima vrtičkog prostora i za potrebe stručnog rada vrtića (roditeljski sastanci, seminari...)

Vrtić se obvezuje da će materijali biti prikupljeni i korišteni u skladu s *Konvencijom o pravima djece* te preporukama *Ureda pravobranitelja za djecu*.

Red broj.	IME I PREZIME DJETETA	IME I PREZIME RODITELJA	POTPIS RODITELJA
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			

ZAPISNIK
o slučaju provale ili neovlaštenog ulaska u prostorije vrtića

1. Datum i sat uočene provale ili neovlaštenog ulaska: _____

2. Objekt i prostorija: _____

3. Poduzete mjere i radnje za sigurnost djece: _____

4. Imena osoba koje su obaviještene o događaju: _____

5. Vrijeme obavijesti o događaju: _____

6. Vrijeme i osoba koja je prijavila događaj policiji: _____

7. Vrijeme dolaska policije: _____

8. Da li je obavljen očevid? _____

9. Tko je izvršio pregled prostorija kako bi se uočili potencijalno opasni predmeti za djecu:

10. Ulazak djece u prostoriju odobrio (osoba i sat): _____

11. Evidencija štete: _____

12. Ostale radnje: _____

Zapisnik sastavio/la: _____

(ime i prezime, potpis)

**ZAPISNIK
o povredi djeteta**

Ime i prezime djeteta: _____

Datum rođenja: _____ Skupina: _____

Datum i vrijeme nastanka povrede: _____

Mjesto nastanka povrede: _____

Vrsta povrede: _____

Način nastanka povrede: _____

Poduzete mjere: _____

Obrada u zdravstvenoj ustanovi (zaokružiti): **DA NE**

• Ostale napomene: _____

Zapisnik sastavio/la: _____ Dana _____

(ime i prezime)

(potpis)

ZAPISNIK
o situaciji nedolaska roditelja po dijete

Ime i prezime djeteta: _____

Skupina (objekt): _____

Ime roditelja: _____

Datum i sat navedenog događaja _____ i prostor odvijanja događaja

Imena odgojitelja i ostalog uključenog osoblja:

Kraći opis situacije:

Poduzete mjere (koji su koraci poduzeti, koga se kontaktiralo....)

Rješenje situacije

Napomene:

Zapisnik sastavio/la: _____ Dana _____

(ime i prezime)

(potpis)

ZAPISNIK
u slučaju sukoba s roditeljem/ roditeljima ili međusobnog sukoba roditelja

Ime i prezime djeteta: _____

Skupina (objekt): _____

Ime roditelja: _____

Datum i sat navedenog događaja _____ i prostor odvijanja
događaja_____

Imena odgojitelja i ostalog uključenog osoblja:

Kraći opis situacije:

Poduzete mjere (koji su koraci poduzeti, koga se kontaktiralo....)

Rješenje situacije

Napomene:

Zapisnik sastavio/la: _____ Dana _____

(ime i prezime)

(potpis)

ZAPISNIK

o situaciji dolaska roditelja po dijete u alkoholiziranom ili nekom drugom neprimjerenom psihofizičkom stanju

Ime i prezime djeteta _____

Vrtić i skupina _____

Ime roditelja: _____

Datum i sat navedenog događaja _____ i prostor odvijanja događaja _____

Imena odgojitelja i ostalog uključenog osoblja:

Kraći opis situacije:

Poduzete mjere (koji su koraci poduzeti, koga se kontaktiralo....)

Rješenje situacije

Napomene:

Zapisnik sastavio/la: _____ Dana _____

(ime i prezime)

(potpis)

IZVJEŠĆE (ZAPISNIK)
u slučaju bijega djeteta iz vrtića

Ime i prezime djeteta _____

Vrtić i skupina _____

Ime roditelja: _____

Datum i sat navedenog događaja _____ i prostor odvijanja
događaja _____

Imena odgojitelja i ostalog uključenog osoblja:

Kraći opis situacije:

Poduzete mjere (koji su koraci poduzeti, koga se kontaktiralo....)

Rješenje situacije

Napomene:

Zapisnik sastavio/la: _____ Dana _____

(ime i prezime)

(potpis)

ZAPISNIK
o saslušanju djelatnika u sukobu

Nazočni predstavnici poslodavca: tajnik _____ i ravnateljica_____

Nazočni djelatnici u sukobu: _____

Razlozi, okolnosti koje su dovele do sukoba:

Utvrđivanje odgovornosti djelatnika u sukobu

Upozorenje na obveze iz radnog odnosa te na mogućnost otkazivanja ugovora o radu

Posljedice za eventualno utvrđene povrede obveze iz radnog odnosa

Poslodavac:

Djelatnici u sukobu:

Tajnik:

M.P.

Ravnatelj:

SIGURNOSNO-ZAŠTITNI I PREVENTIVNI PROGRAM DJEČJEG VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA
usvojen je na 49. sjednici Upravnog vijeća Dječjeg vrtića Šibenska maslina, održanoj dana 25.
6. 2021. godine.

Predsjednica Upravnog vijeća:

Edita Aleksić

KLASA: 601-01/21-01/40

URBROJ: 2182/01-4-3-1-21-06

Šibenik, 28. 6. 2021.

Ravnateljica:

Maja Gulin, mag.praesc.educ.